Csicsó Képes Krónikája

Csicsói történetek 5.

Csicsó Képes Krónikája

Csicsói történetek 5.

Kiadó
Csicsó Polgári Társulás

Szerkesztők
Androvics Adrianna, Ifj. Bödők Károly
Deák István, RNDr. Nagy Amália

Nyomda
OXYGEN GROUP KFT

Kiadás éve
2022

Támogatók

ISBN 978-80-972412-7-8
Copyright © Csicsó P.T., 2022.
www.csicso.eu

Tartalom

Bevezető
Itt az én világom
Térképek
A falu madártávatból
Falu épületei, emlékművei
- Zichy-kastély
- Kastélypark
- Zárda
- Szűz Mária Mennybevétele római katolikus templom
- Útmenti keresztek
- Református templom
- Köztemető
- Balázs ház
- Hengermalom
- Kustyán-ház
- Tájház
- Lenti-vendéglő
- Öreg-kocsma
- Kaszárnya és környéke
- Rélia-Patika
- Posta
- Kultúrház
- Községháza
- Csicsói Gáspár Sámuel Alapiskola és Óvoda
- Pedagógusfa
- Artézi kút
- Kishíd
- Tűzoltószertár
- „Magyarnak maradni” emlékpark
- Atilla-szoborpark
- Hét vezér-szoborpark
- Kitelepítettek emlékműve
- Trianoni emléktábla
- Keresztmajor
- Jolán panzió
Duna
Lion
Lion-ház
Kavicsbánya
Halastavak
Természetképek
Zárszó

Bevezető

Csicsó mai lombkoronás tája, vizekben bőséges világa, vadakban, halakban gazdag területe élteti az itt lakót, fogadja az idetelepülőt, köszönti az erre látogatót. Élő kultúrközösséget alkot immár 850 éve.

Csallóköz települése valaha nádasokkal, fűzfákkal, erdőségekkel benőtt mocsaras terület volt. Majd egy kis szigeten megtelepedett néhány halász, vadász, aki erre tévedt. Egy érzés volt, mely őket ide hozta és itt tartotta. Szerelembe estek, családot alapítottak, gyermekeket neveltek. Valahogy így kezdődhetett településünk élete, melyet az első írásos emlékek 1172- ben Sysou néven említenek. Kezdetekben a Pannonhalmi apátság birtokaként a keresztény vallásos kultúra befolyásolta fejlődését. Később, az 1268-as években már a komáromi vár fennhatósága alá tartozott. Létezése során több uralkodó birtokába került. Az 1460-as években Alsó és Felső Csicsó néven említik. A falu életében fordulópont volt Csicsó várának, jelenlegi kastélyának terve. A kastély építését az 1630-as évek körül rakta le Zichy Pál. Építési engedélyt csak 1659-ben Zichy István kapott. Egyszerű földműves parasztok közössége éltette kultúráját. A grófi család nagy becsben tartotta a napszámosokat, cselédeket. 1773 körül jelent meg a település mai, Csicsó elnevezése. Sok veszélyt, nehézséget megélt. Tűzvészeket, háborúkat, reformációt és ellenreformációt, elcsatolást, különböző izmusokat. A falu mai arculatát nagyban befolyásolta az 1965-ös nagy csallóközi árvíz, a Duna a település határában szakította át a gátat. A katasztrófa súlyosan érintette szinte az egész települést. Újraépült, fejlődött. Az 1980-as népszámlálás során lakosainak száma elérte az 1630 főt. Az elmúlt 18 évben viszont a lakosok száma folyamatosan csökkent. Elvándorlás kezdődött. 2021. december 31-én a lakosok száma csupám 1231 fő volt, mely történelmi mélypont lehet az elmúlt 100 évre való visszatekintés szerint. Az elvándorlás oka a helyben lévő munkahelyek megszűnése. Felbomlott a helyi földműves szövetkezet, mely a legnagyobb munkaadó volt.

Hogyan tovább? Tehetjük fel joggal a kérdést. Fordulóponthoz érkeztünk. Épített örökségünk gondozása mellett nagy hangsúlyt kell fordítani szellemi örökségünk ápolására, mely nélkül épített örökségünk sem fejlődik. Kassai Lajos a modern, magyar lovasíjász iskola megteremtőjének egyik iránymutató gondolata lehet a megoldás: „Nem az ősöket kell követni, hanem az ősök útját." Példamutató életvitellel, tettekben él a nemzet. Csicsót közössége mind a mai napig megújította, éltette, felvirágoztatta. Így lesz ez a jövőben is!

Ezt a képes krónikát sok szeretettel lapozgassák mindazok, akiknek Csicsó települése valami módon életük részévé vált, gondolnak rá. A képeskönyv tartalmát több mint 4000 fotóból választottuk ki, melyek az 1900-as évektől 2022 tavaszáig készültek.

Mgr.Bödők Károly

Itt az én világom

A „haza” szó nyilván mindenkinek mást jelent. Sokaknak az otthont, családot, barátokat, a biztonságot. Sajnos a mai világban rengeteg ember van, akik már nem értik e szó valódi lényegét. A globalizált, határok nélküli világban már nem fontos a szülőföld. Nincsenek gyökerek, nem ragaszkodunk elődeink hagyatékához. Nekem a haza szó nem csupán egy fogalom, egy unalmasan gépelt szó a papírlapon. Számomra a haza egy olyan hely, ami az otthonomat, a gyerekkoromat jelenti…

Szlovákiában, egy szerény faluban, Csicsón laktam egész életemben. Meglehet, hogy tíz év múlva London esős utcáira fog nézni szobám ablaka, vagy Hawaii szigetén fogok sütkérezni a napon a forró homokban. Hátrapillantok majd a szeretett nyaralómra a tenger hullámait figyelve, esetleg Londonban a legördülő vízcseppeket kémlelem majd az ablaküvegen. Akárhogy is lesz, én biztosra veszem, hogy eszembe fognak jutni majd azok az emlékek, melyek a gyermekkoromat jelentették: szülőfalum óvodájában a pihenőidő alatt álmatlanul fekve azon vitatkoztunk, hogy öt meg öt az tíz-e vagy kilenc. Emlékezni fogok arra, amikor először léptem át iskolatáskával a hátamon a suli kapuját. Eszembe jut majd egy júniusi délután, melyet az udvarunkon töltöttem, doromboló cicákkal az ölemben. Bárhol legyek a Föld kerekén, én mindig is egy csicsói lány maradok. Egy lány, aki örömmel tér majd vissza szeretett kis falucskájába, Csicsóra.

Nagyon fontos számomra ez a kis közösség, ahol élek. Itt mindenki jóban van mindenkivel, mindenki segíti a másikat. Egy nagyvárosban sétálva az utcán feltűnik, hogy senki nem köszönti a másikat. Nálunk ez teljesen másképp van. Ha az utcán a szomszéd Kati néni elbiciklizik mellettem, rámosolygok, és szép jó napot kívánok neki.

Szívemnek nagy öröm, hogy falum mellett végigfolyik Európa második leghosszabb folyója, a Duna. Nincs is jobb kikapcsolódási mód, mint biciklivel végigtekerni a töltésen a nyárfák szél rezegtette levelei árnyékában, mélyen beszívva a friss falusi levegőt. A Duna szépségein kívül még rengeteg látnivaló akad községünkben: egy árvíz során kialakult Lion-tó, mely gyönyörű terület! Egy kerékpártúrát mindenképp megér látványa. Szinte lélegzik az a hely! Rengeteg állatnak ad otthont (köztük nagyon sok a védett faj), és a különféle növények is belepik a tájat.

E csodálatos természeti helyen kívül érdemes még megemlítenem a grófok lakta Kálnoky-kastélyt falumban, és Csicsói Nagy Géza bácsi és barátai fából faragott szobrait a Hét vezérről. Megtalálható itt a fából kifaragott turulmadár, Széchenyi István szobra és még sok más híres magyar történelmi személyiség.

Apropó, magyarság! Hihetetlenül fontos számomra a nemzetem! Fontosnak tartom hagyományainak megőrzését, ünnepeinek méltó megünneplését. A boldogságom mérhetetlen, hiszen magyar vidékre, magyar családba, magyarnak születtem! Falum és a környező települések külhoni magyarként kissé el vannak nyomva hazánkban, Szlovákiában, mi mégis hűségesen kitartunk nemzetünk mellett: március 15-én és október 6-án iskolánk volt és jelenlegi diákjai szereplésével, valamint magyartanárnőm rendezésével minden évben egy-egy színdarabbal lépünk fel a csicsói kultúrházban. Számomra ez a falu minden, ami a gyerekkoromat jelenti! A legtöbb emlékem, a családom és a barátaim, az iskola... minden ideköt. S bárhova is vezet majd a sorsom életem folyamán, én mindig érezni fogom a friss Duna-parti illatot, a búzamezők illatát, hallani fogom a macskáim dorombolását, édesanyám kacagását. Nekem kis falum, Csicsó a menedéket fogja jelenteni, azt a helyet, ahova bármikor visszatérhetek….
hiszen HAZA jövök!

Németh Noémi

Magyarország 1782-1785
Első katonai felmérés

Magyarország 1819-1869
Második katonai felmérés

Habsburg birodalom 1869-1887
Harmadik katonai felmérés

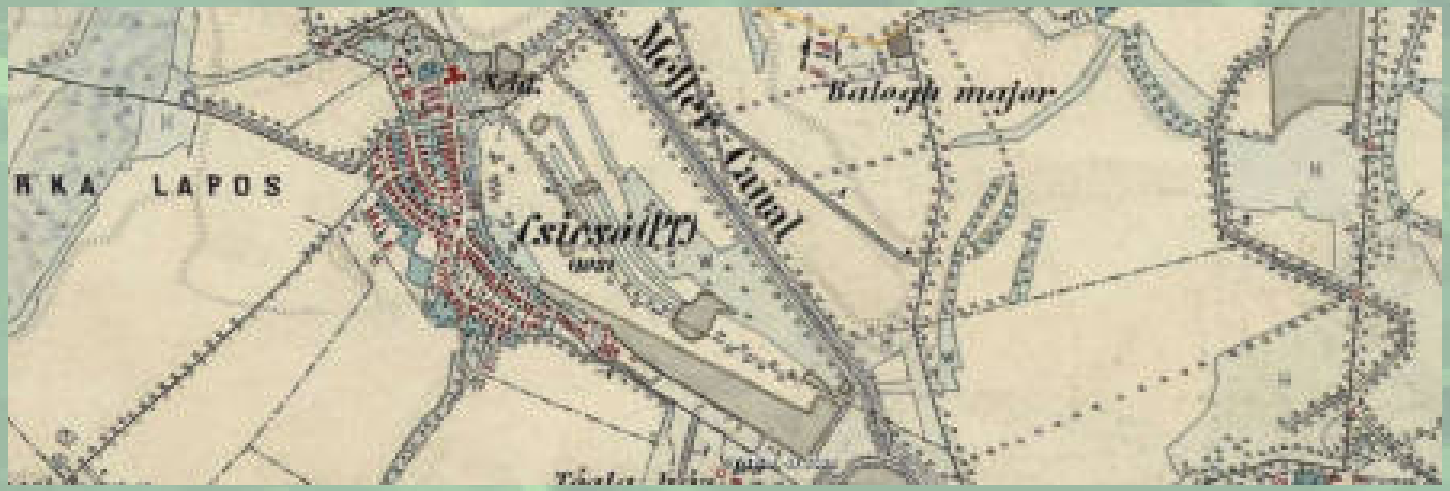

1941

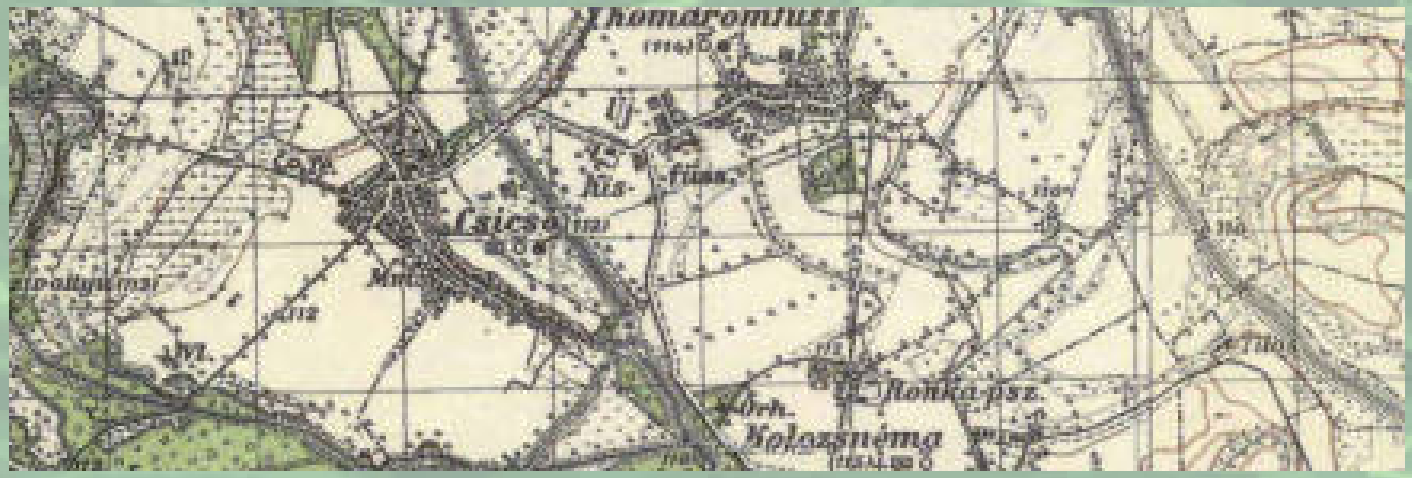

Corona kémműhold 1960

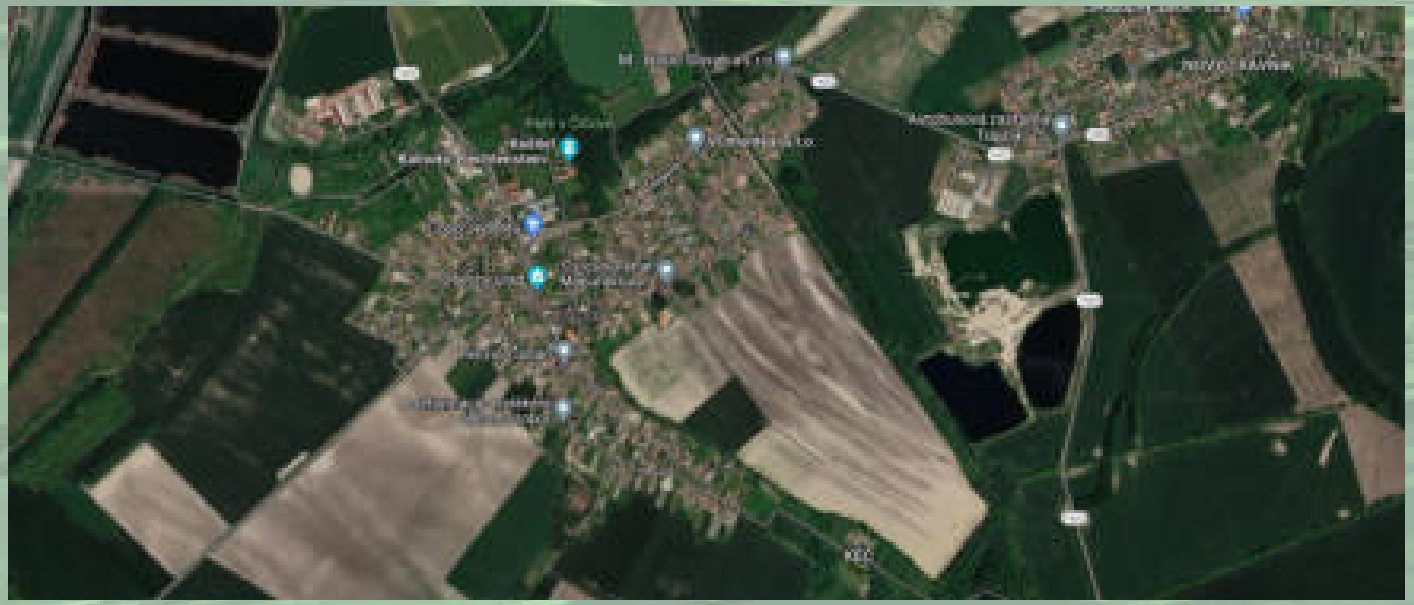

Csicsó 2022

Csicsó 2022

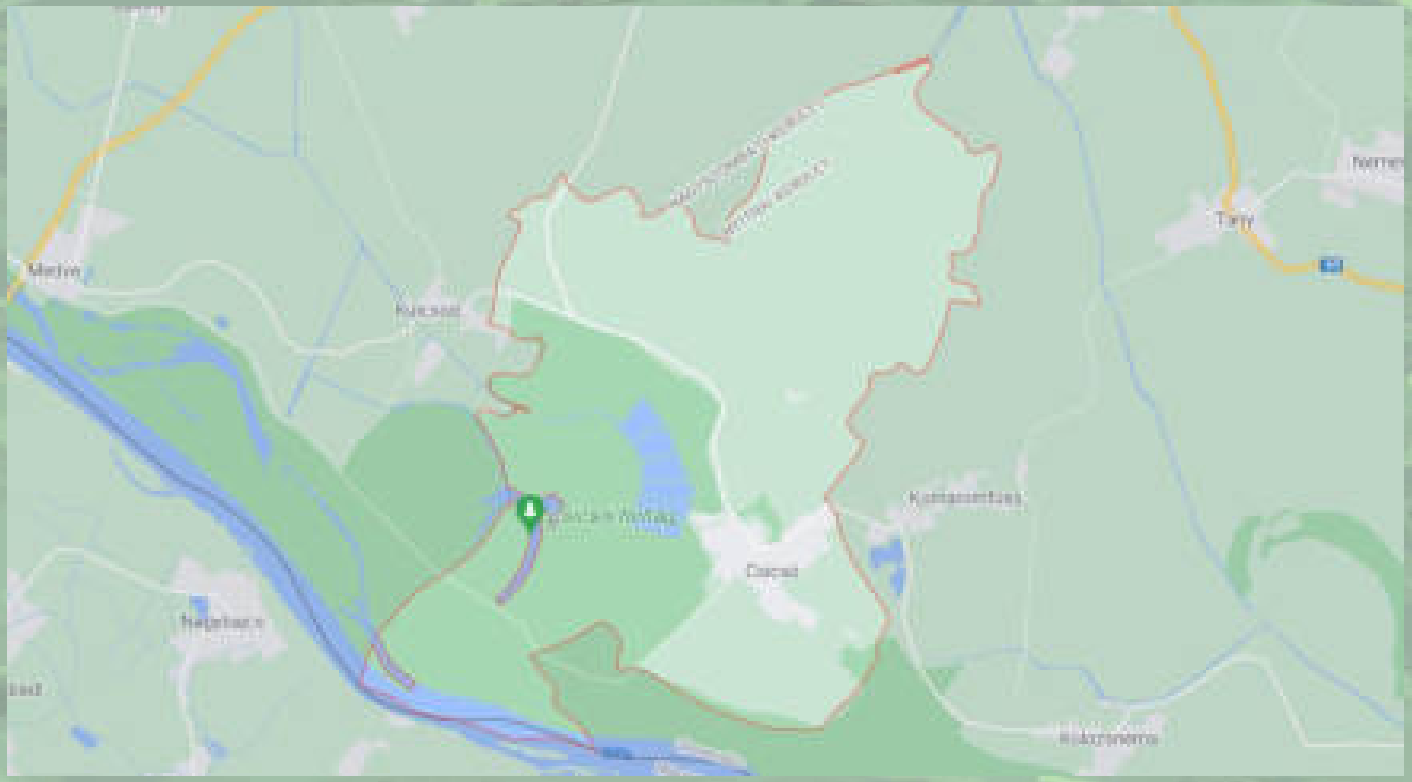

A FALU MADÁRTÁVLATBÓL

A FALU ÉPÜLETEI, EMLÉKMŰVEI

Zichy-kastély

A Felső utcát mintegy megkoronázza a kastély. A reneszánsz kastély alapjait valószínűleg még 1630 táján rakta le Zichy Pál, azonban csak 1659-ben fejezte be a felépítését I. Zichy István gróf, amikor a királytól engedélyt kapott arra, hogy Csicsón várat építhessen. V. Zichy István (1754–1841), a nemzetség csicsói ágának megalapítója úgy határozott, hogy itt telepszik le. Az épületet a 19. század elején klasszicista stílusban alakította át. A kastély 1950-től 1983-ig alapiskolaként szolgált. 1991-ben Kálnoky Alojz, Kálnoky Sándor a csicsói egyházközség volt kegyurának fiatalabbik fia az egykori Zichy kastéllyal együtt visszanyerte a család birtokait. Megkezdte a kastély felújítását. Mára a kastély és a kastély körüli park a falu díszévé váltak.

1914.

www.slovenskehrady.sk
www.slovenskehrady.sk
www.slovenskehrady.sk

1914.

Kastélypark

A kastély parkja fáival a falu dísze. A kastély előtti kastély-tóból vezet a Csörgéd-patak a Sóhajok hídjával és a Zengő híddal. A parkban három mesterséges domb van: Rózsadomb – ünnepségek színhelye volt, valamint a Mennyország és a Pokol, melyek jég- és zöldséges vermekként szolgáltak. A remészi erdő szélén vezetett a gesztenyefasorral szegélyezett Grófi út. Az iskola helyén, az ún. belső majorban a gróf lóistállója állt, nagyúri, tornyos lovardával. Az 1950-es évektől az új telep létrehozásáig a földműves szövetkezet használta.

Zárda

A falu egyik legszebb épületét, a zárdát, 1889-ben Kálnoky Adél grófnő, Waldstein János gróf özvegye, Sabran-Pontevès francia herceg felesége építtette. 1890. augusztus 17-én avatták fel, Nepomuki Szent Jánosnak szentelve – szobra az előkertben áll. A kolostorban Páli Szent Vince rendi, később más irgalmas nővérek laktak, óvodájában és iskolájában ők tanítottak. Az 1950-es években el kellett hagyniuk a kolostort. A 2000-es évek elejéig megmaradt óvodának, 1983-ig kisiskolások is tanultak benne. 2019 őszén megkezdődött a renoválása, 2020-ban pedig befejeződött. Ferences rendi Angyalos Boldogasszony missziósai költöztek bele. 2021. augusztus 14-én a felújított kolostort újraszentelték és Kolbe Szent Maximiliánnak ajánlották.

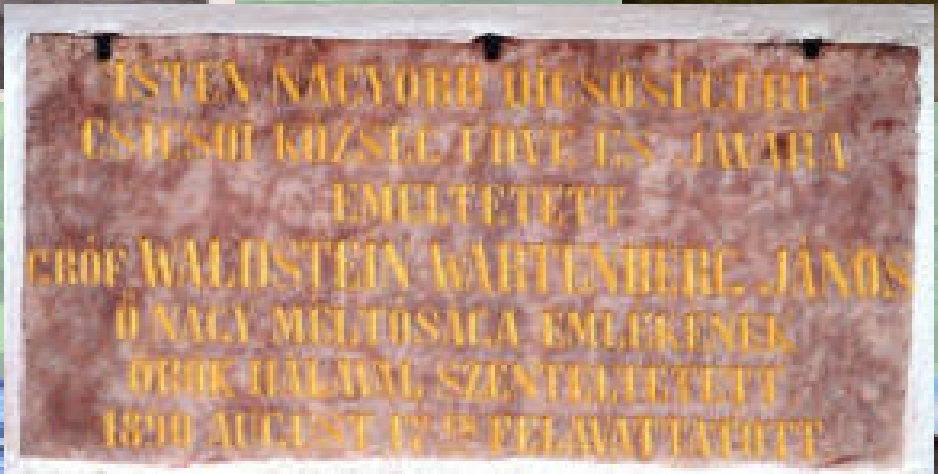
ISTEN NAGYOBB DICSŐSÉGÉRE
CSÍKSÓI KÖZSÉG FIVE ÉS JAVARA
EMELTETETT
GRÓF WALDSTEIN WARTENBERG JÁNOS
Ő NAGY MÉLTÓSÁGA EMLÉKÉNEK
ÖRÖK HÁLÁVAL SZENTELTETETT
1890 AUGUST 17-ÉN FELAVATTATOTT

Szűz Mária Mennybevétele római katolikus templom

1673-ban az ellenreformáció idején lerombolt református templom és a felszámolt temető helyébe építették a Szűz Mária Mennybevétele római katolikus templomot, melyet Nagyboldog-asszonynak szenteltek fel. Mai klasszicista stílusú formájában a 18. században alakult ki, a homlokzatba tornyot építettek. Tornyában két harang lakik, a toronyóra pedig mutatja az időt, üti az órákat. Kálnoky Alojz nagyvonalú adományából felújították a római katolikus templomot és a mellette álló zárdát. A felújított templomot 2021. augusztus 14-én szentelték újjá.

Üdvözlet
Kont-Csicsóról!
Kedves Alfréd!

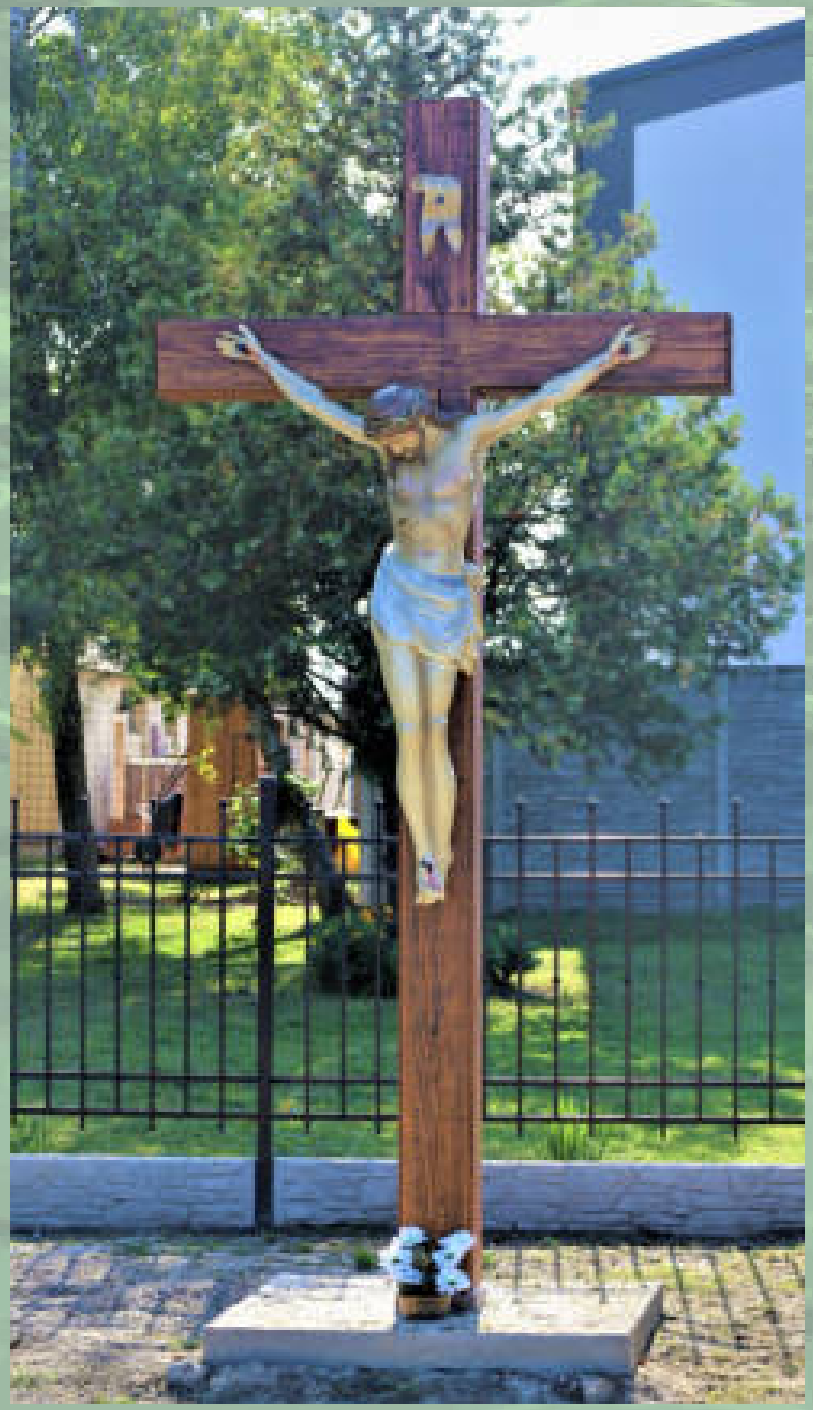

TRCCW
1234
KRCCR
2007
KHUNGN
2001XII01

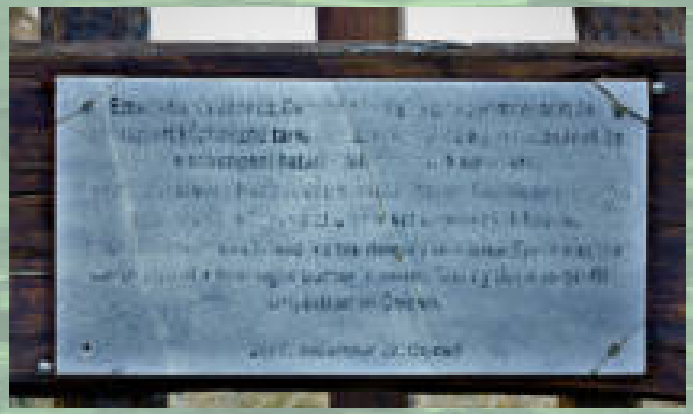

Útmenti keresztek

A legismertebb a temető központi keresztje. A katolikus templom előtt álló keresztet 2021. augusztus 14-én, a megújult templom újraszentelésekor szentelték fel. A falu határában található keresztek: Jézus Krisztus kőkeresztje a Keresztmajorban. A Vöröskereszt a Megyeri út szélén áll. Nevét a kereszt színe után kapta. Többször felújították, a keresztet mindig vörösre festik. A harmadik Keresztet Jézus testével a Duna töltésének erecsi lejárójánál csodálhatjuk meg. Nagy Géza faragta és 2007. december 22-én avatták fel az elpusztult Erecs község és a shengeni határok lebontásának emlékére.

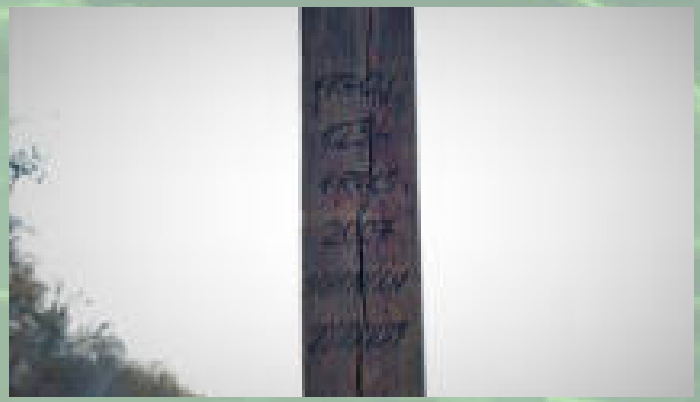

1825

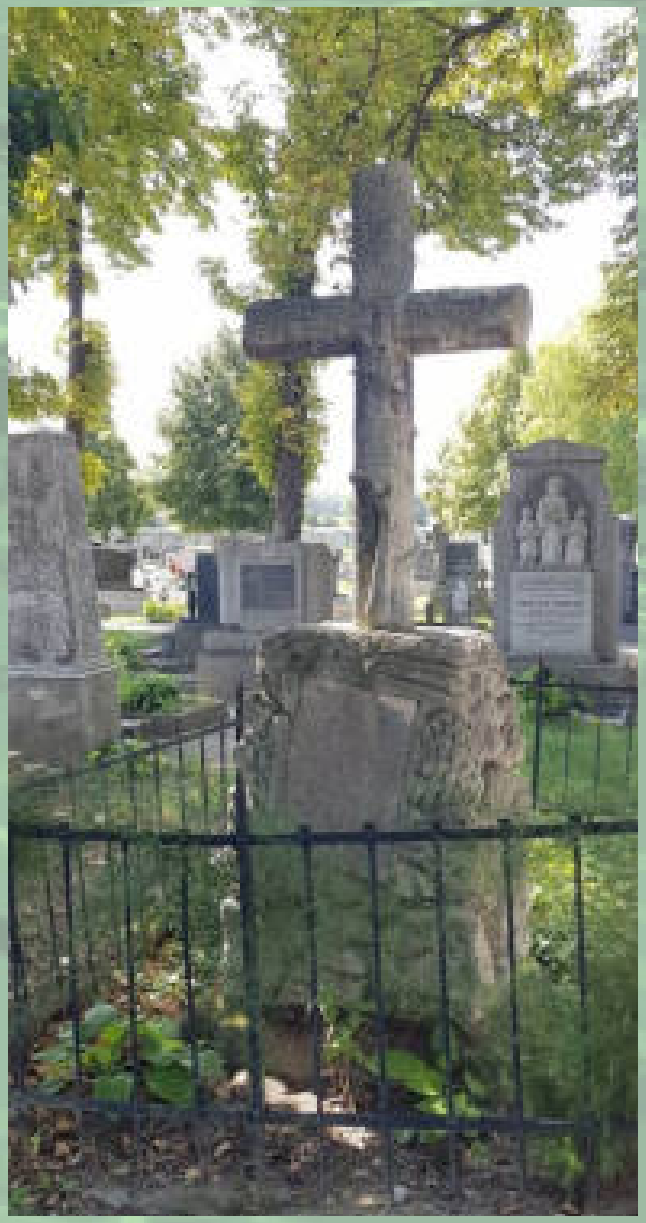

1970

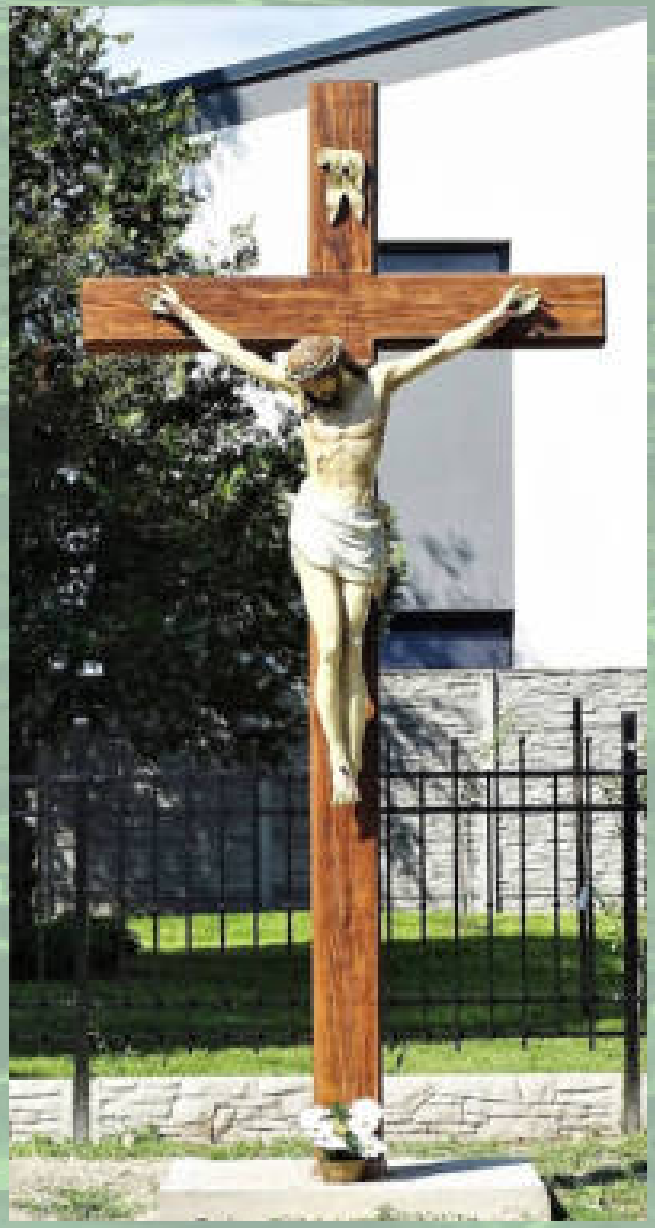

Református templom

A református templom helyét 1784. július 29-én gróf Zichy István földesúr jelölte ki. Még az 1785. esztendőben elkezdődött a templom építése, de az anyagiak hiánya miatt csak az 1788-ban készült el a torony nélküli templom, melyet az év november 2. napján ünnepélyes fölszentelés keretében adtak át. Harangját 1797. év szeptember 24-én helyezték fel az előtte való évben elkészült toronyba. A toronyban most három harang lakik: kis-, közép- és nagyharang. A templomot a hívek többször felújították, utoljára a 2010-es években. 2015-ben a templomtorony új, vörösréz borítást kapott. A templom református lelkészi parókiával és a lelkészi hivatallal folytatódik. Az udvarában 2008-ban a Biblia éve alkalmából felállították Károli Gáspár szobrát, mellette pedig 2009-ben Kálvin Jánosét. Az épületegyütteshez tartozik az 1929-ben épült református iskola, ma a gyülekezet közösségi házaként működik. Udvarának végén állt a rég lebontott tanítólakás.

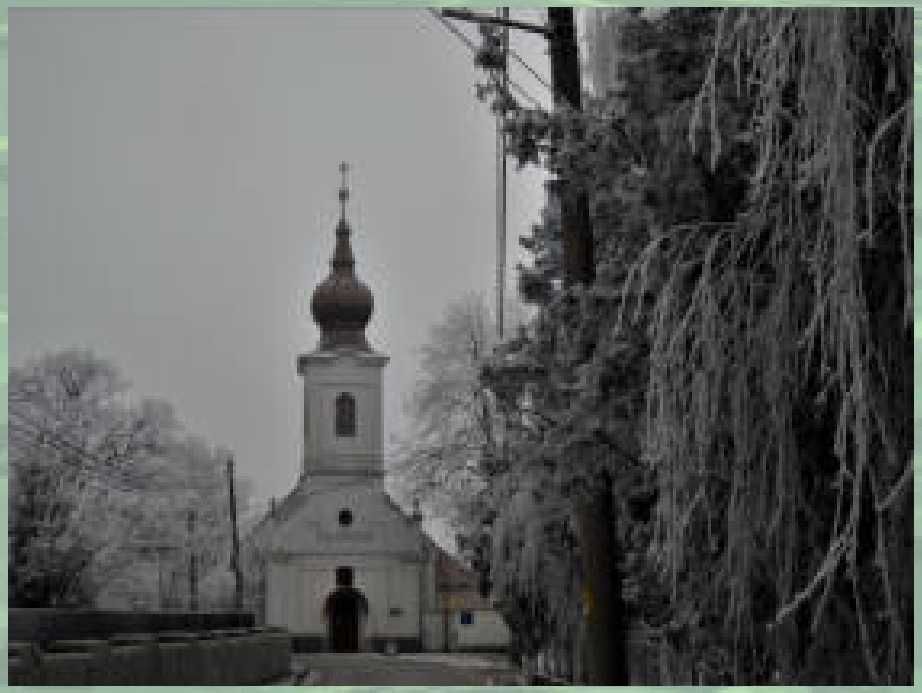

A Csicsói Református Egyház Lelkészei

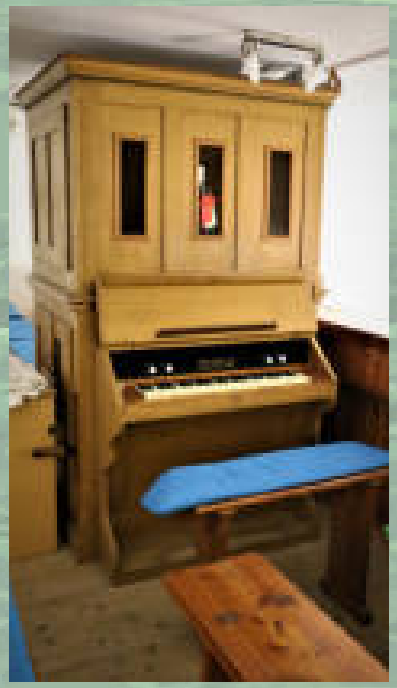

Köztemető

1673-ban az ellenreformáció idején a Zichy család a felszámolt temető helyett új helyet jelölt ki, ez a ma is meglévő köztemető. Három részre oszlik. A kapu felől a református rész van, egy kis térség választja el a katolikus résztől. A temető délnyugati sarkában található a régi zsidó temető. A kaputól a központi keresztig vezet a temető fő útja.

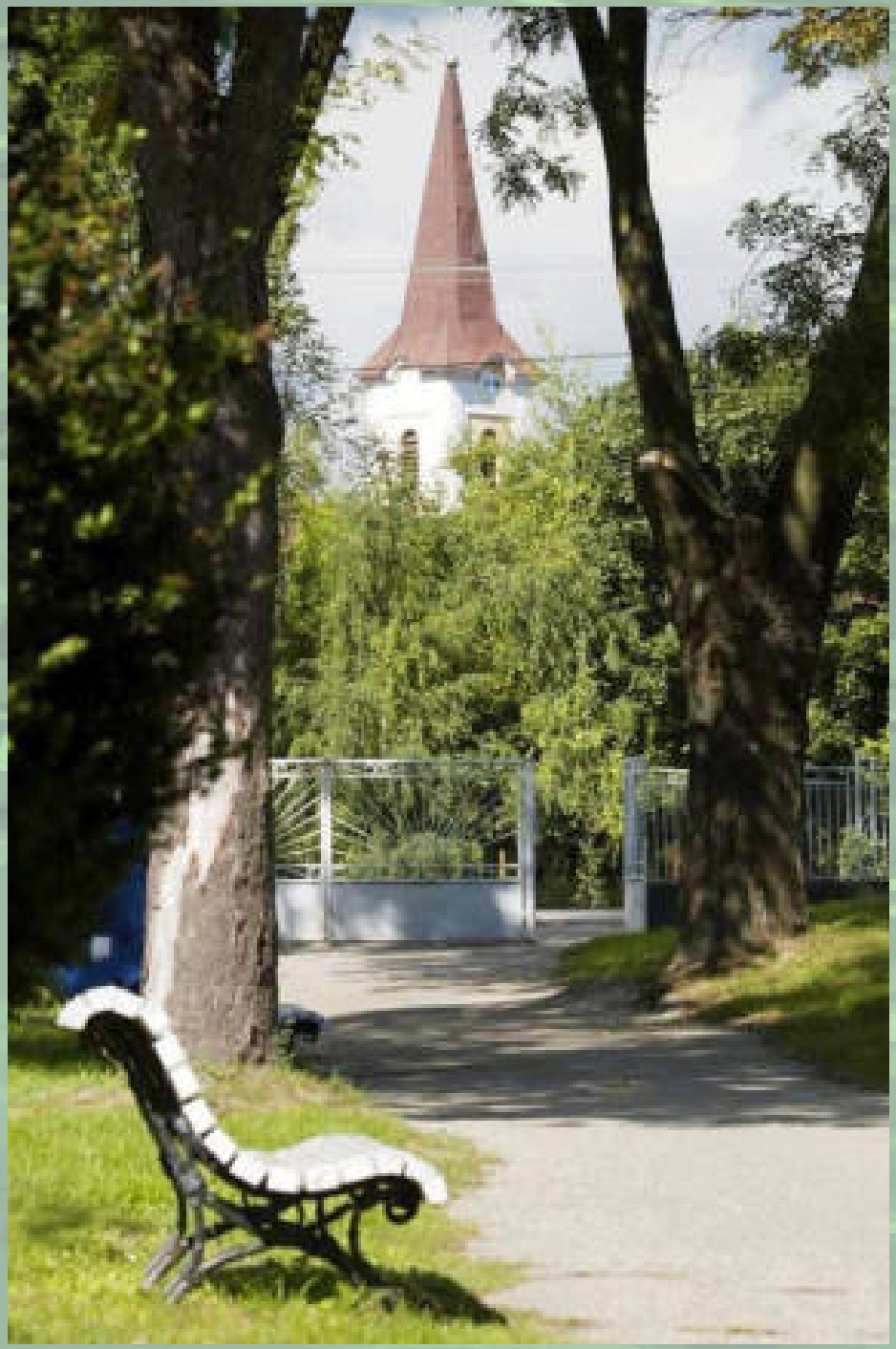

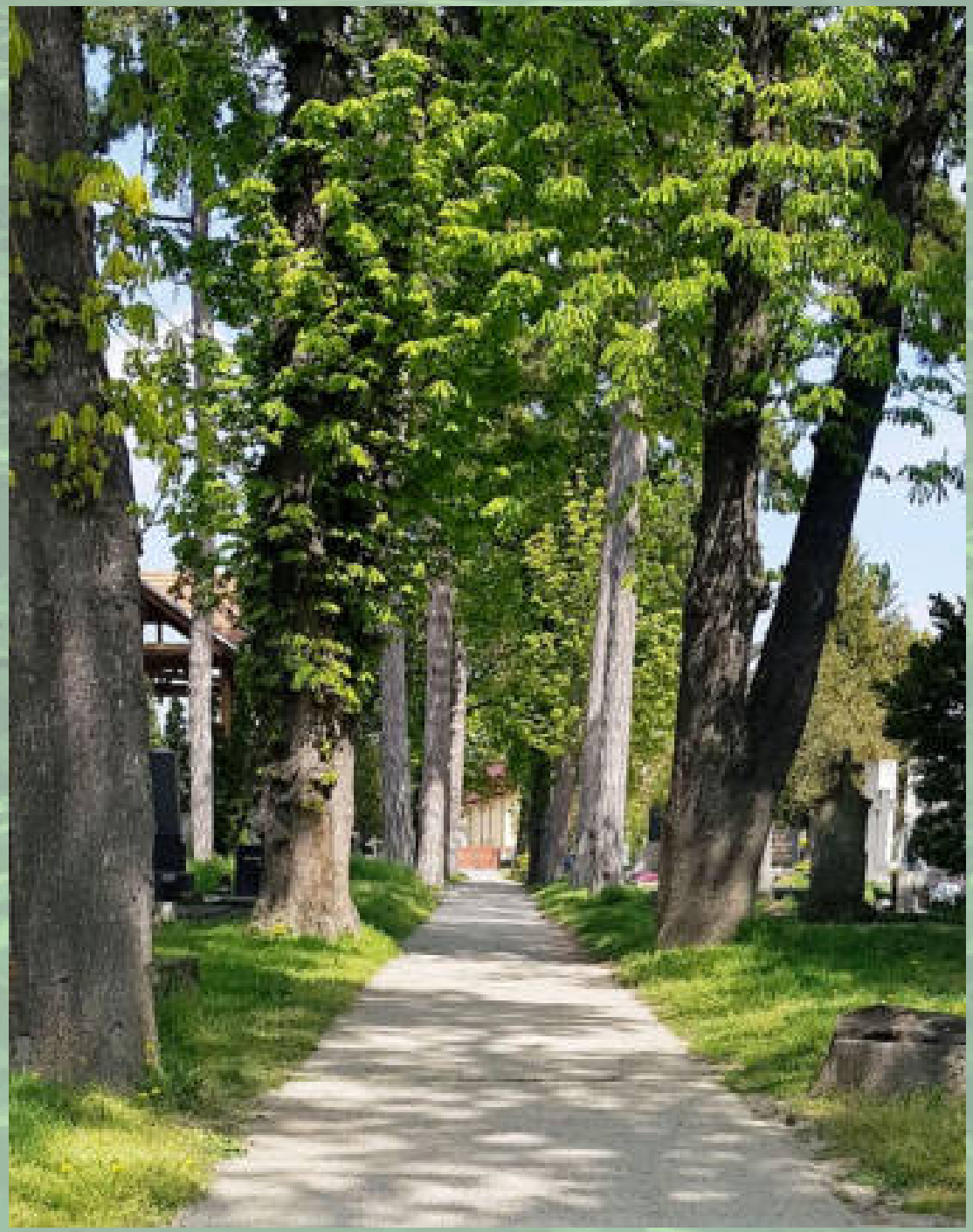

KISS PÁL

ZUTENYI
CSIKÁS ISTVÁN

A temető központi keresztje először fából készült, majd vasból – ma is megvan, a keresztnek támasztva –, melyet a katolikus hívők 1979-ben műkőre cseréltek fel, visszahelyezve rá Jézus öntöttvas testét és egy táblát.

A református és katolikus temetői rész közé építették az 1970-es években – 1977 januárjában temettek innen először – a ravatalozót-halottasházat. 2006-ban átépítettek. Ekkor állították fel mellette a haranglábat a kis lélekharanggal.

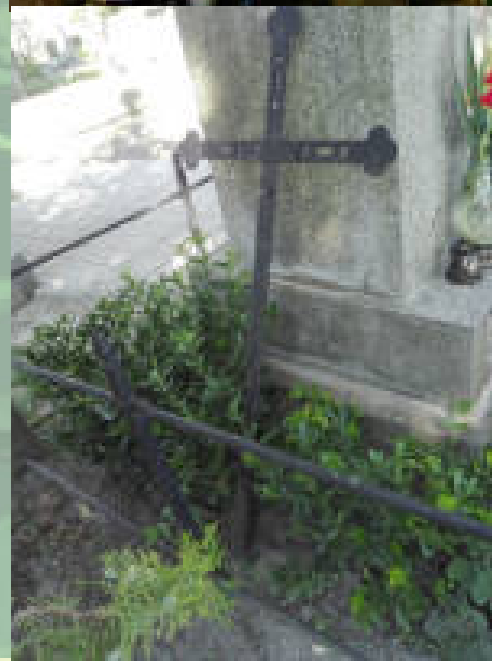

Az első és második világháború áldozatainak emlékművét 1993-ban a ravatalozó mellett Csicsó község lakosai közadakozásból emeltették fel. Az emlékmű falán a Madonnát– gyermekeit sirató anyát – ábrázoló bronz dombormű Nagy János ismert felvidéki szobrász alkotása.

Az emlékmű előtti kopjafákat és díszkutat csicsói mesterek készítették. A díszkút az eredeti gémeskút fölé épült, meghagyva a kútágast a kútgémmel, szépen faragott káváján pedig 4 vaslemez főnixmadár áll, csőrükkel a bölcsek kövét tartják. Ezek a gémekhez hasonló mitológiai madarak az állandóan megújuló életet jelképezik. A díszkutat 2002-ben avatták fel.

Balázs-ház

A Kertész utcában, Kertalján állt az egyik legszebb nádfedeles, tűzfalú, vályog parasztház.1847-ben építették. Balázs János hajós lakott benne családjával. Sokáig ellenállt az idő viszontagságainak, míg végül összeomlott.

Hengermalom

A legtehetősebb molnárcsalád a Tárnok család volt. Tárnok Rudolf vízimalma után az 1900-as évek első felében hengermalmot is épített az Alsó faluban, Kertalján, ma Kertész utca, azt nyersolajjal hajtották. Ezt alakították át 1926-ban villanymeghajtásúra, és a malomnak új, háromszintes épületet építettek. Ma a falu raktárként használja az épületet.

Kustyán-ház

Az Atilla-szoborpark helyén valamikor sok kicsi, nádfedeles vályogház állt.
Az utolsó, legtovább megmaradt ház lakója Kustyánné Kollár Etel néni volt.

Tájház

A csicsói tájházat egy, a Felső utcában álló több mint kétszáz éves nádtetős vályogházból alakították ki Nagy Géza kezdeményezésére. Elsősorban idősebb emberek nyújtottak gyakorlati segítséget, kétkezi munkájukkal. A lakosok lelkesen felajánlották kincseiket, amivel aztán gazdagon berendezték a házat. 1984. november 3-án adták át.

Lenti-vendéglő

Az Alsó és Felső falu találkozásán álló háznak gazdag története van. Az épület raktárnak épült, majd 1929-ig református iskolaként szolgált, majd a HANZA fogyasztási szövetkezetboltja volt 1944-ben halász Décsi Károly megvette, a nagy tűzvészben elpusztult háza helyett. 1991-ben meghalt az utolsó családtag, utána az örökösök az újjáépített épületben kis üzletet és konyhával ellátott vendéglőt rendeztek be. A megszűnt üzlet terme ma családi rendezvényeknek ad helyet. Udvara kellemes pihenőhely.

Öreg-kocsma

A Felső utca jellegzetes háza a cukrászda. Weiszberger Lipót és felesége, Lusztig Malvin építették. Vendéglőként szolgált. Később volt benne vasasüzlet, textilüzlet, festékbolt, de többnyire kocsma. Fedett terasza bálok, táncos összejövetel helyszíne volt. A második világháború idején a falu bírója, Mészáros Lajos vette meg az épületet, a mai napig a családjuk tulajdonában van.

Kaszárnya és környéke

Az 1930-as években kezdték építeni Csicsó új részét. Tehetősebb családok, hajósok építkeztek ide, mint pl. Papp Dénes és felesége, Kustyán Johanna. A kaszárnya szintén ekkor épült, 1926-27-ben a pénzügy- és határőrség számára (fináncház). A második világháború idején községháza is volt benne. Most társasház. 1942-ben építette a Hami út mentén az ONCSA házakat (Országos Nép- és Családvédelmi Alap) a Közjóléti szövetkezet.

BJ
KÖZJÓLÉTI
SZÖVETKEZET
KOMÁROM-VM.

Rélia-patika

PharmDr. Gráfel Aurélia 1993. augusztus 1-én nyitotta meg gyógyszertárát a csicsói földműves szövetkezet irodaépületében bérelt helyiségekben, a faluban, ahol azelőtt még soha nem volt gyógyszertár. 2003-ban, miután a Duna utcában házat vett, kialakította a ma is működő gyógyszertárat. A patika bejáratánál ősi magyar virágmotívumokkal, a gyógyszertárak jelével, kehelyre tekeredő kígyóval és mérleggel díszített kopjafa áll.

Posta

A ma ismert posta épülete már a harmadik falunkban. Az első, amelyről emlékeink vannak, az Alsó utcában volt. A második, és erre már többen emlékezhetnek, a Magyarnak maradni emlékpark mellett, az Árokhát végén épült. Ezekről is van képünk. A harmadik, a Megyeri úton álló, szépen felújított, mostani épület pedig Lusztig Móric háza volt.

Kultúrház

A kultúrház helyén katolikus fiúiskola volt a kántortanító lakásával, ahol az egyházi iskolák megszüntetése után könyvtárat és borbélyműhelyt alakítottak ki. Az új kultúrház az 1970-es években épült és 1976-ban adták át. Először a földszintes része készült el (a nagyterem a színpaddal és öltözőkkel). Később épült hozzá a kétemeletes rész (előcsarnok, ruhatár a földszinten, könyvtár az első emeleten, iroda és gyűlésterem a második emeleten). 2012-ben felújították.

Kulturhaus

Községháza

1952-ben épült fel a félmodern községháza 4 helyiséggel, később kibővítették, eskettető termet építették hozzá. 2011-ben felújították

Csicsói Gáspár Sámuel Alapiskola és Óvoda

Az új iskolát 1982-ben adták át, és 1983. január 1-én vették birtokukba a diákok. Ebben az új épületben egy ideig helyet kapott a Füssről áthelyezett, szlovák alsó tagozatos iskola is. Majd ennek helyébe a zárdából átköltöztették az óvodát. 2002-ben Csicsó község önkormányzatának döntése alapján az alapiskola felvette Csicsó szülötte, Gáspár Sámuel, csicsói református kántortanító nevét. Így most a neve Csicsói Gáspár Sámuel Alapiskola és Óvoda. 2013-ban felújították az épületet.

Pedagógusfa

2002. június 15-én, mikor az alapiskola felvette Csicsó szülötte, Gáspár Sámuel, csicsói református kántortanító nevét, az udvarán átadták a falunkban működő tanítók neveit tartalmazó kétoldalas emléktáblát, a Pedagógusfát. A neveket Nagy Géza gyűjtötte és faragta.

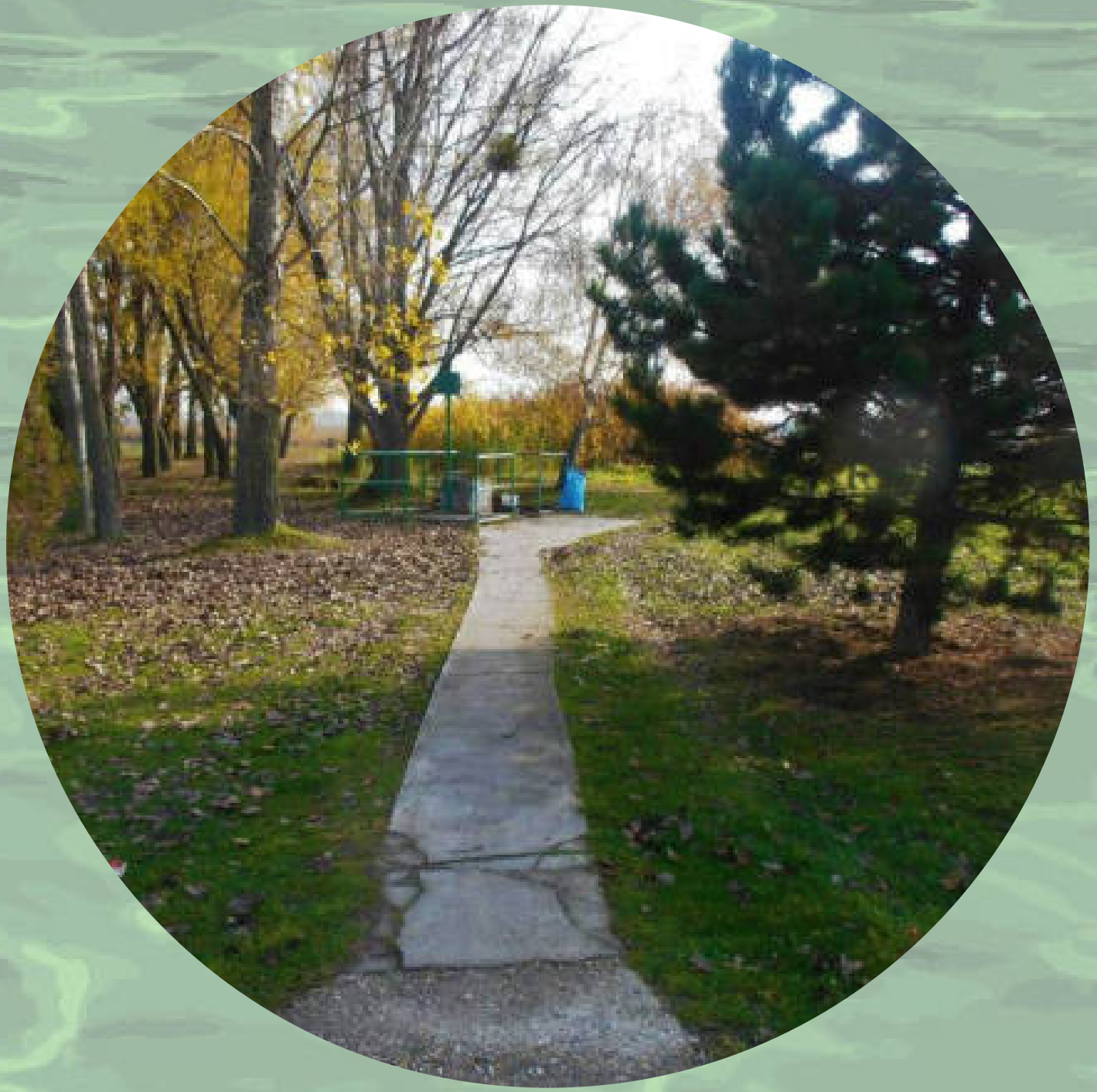

Artézi kút

1950-ben fúrták a 250 méter mély kutat. Vize magasabb vastartalmú. Vizének minősége megfelel az előírásoknak, időnként ellenőrzik. Elbeszélések szerint a kút kialakításakor egy személy a csövek forrasztása közben elvesztette a szeme világát. Artézi víz nincs mindenütt, ezért becsüljük meg ezt a természetes és tiszta vízforrást!

Kishíd

Az 1950-es években emelték a falut átszelő kanálison átvezető, Felső utcát a mai Jókai utcával összekötő gyalogos Kishidat, először csak fából, melyet az 1965-ös nagy árvíz elsodort, de újból felállították. Az 1990-es években vasból és betonból építették meg. 2010-ben pedig új hidat emeltek, amelyen már autóval is át lehet hajtani.

Tűzoltószertár

A legrégibb tűzoltószertár a Felső utcában, a Kishídnál (akkor még nem állt ott a híd), a zárda előtt volt. Itt volt az egyik községi kút. Az 1950-es években új tűzoltószertár épült a zárda falához „ragasztva", az akkori mozi mögött. Az 1970-es évek legelején megépült községünkben a komáromi járás akkor legmodernebb, tornyos tűzoltószertára a valamikor községháza, később kis bolt helyén. Ebben az épületben két tűzoltókocsi is elfér.

A megújult tűzoltószertárt 2018-ban adtak át. A csicsói önkéntestűzoltó-szervezet is újraalakult, mely 2020-ban volt 150 éves.

„Magyarnak maradni” emlékpark

A „Magyarnak maradni” emlékpark 1997-ben alakult, a „Magyarnak maradni” millenniumi emlékmű átadásával. Itt található még az 1848–49-es magyar forradalom és szabadságharcban részt vevő 14 csicsói magyar honvéd tiszteletére 2005-ben felállított Szélhárfa, amit Nagy Géza faragott. Az emlékparkban találhatók még kopjafák és egy nagy kereszt, amit Kisbajcs testvérközség ajándékozott a falunak.

MAGYARNAK
MARADNI
896 – 1996

MARAJINI

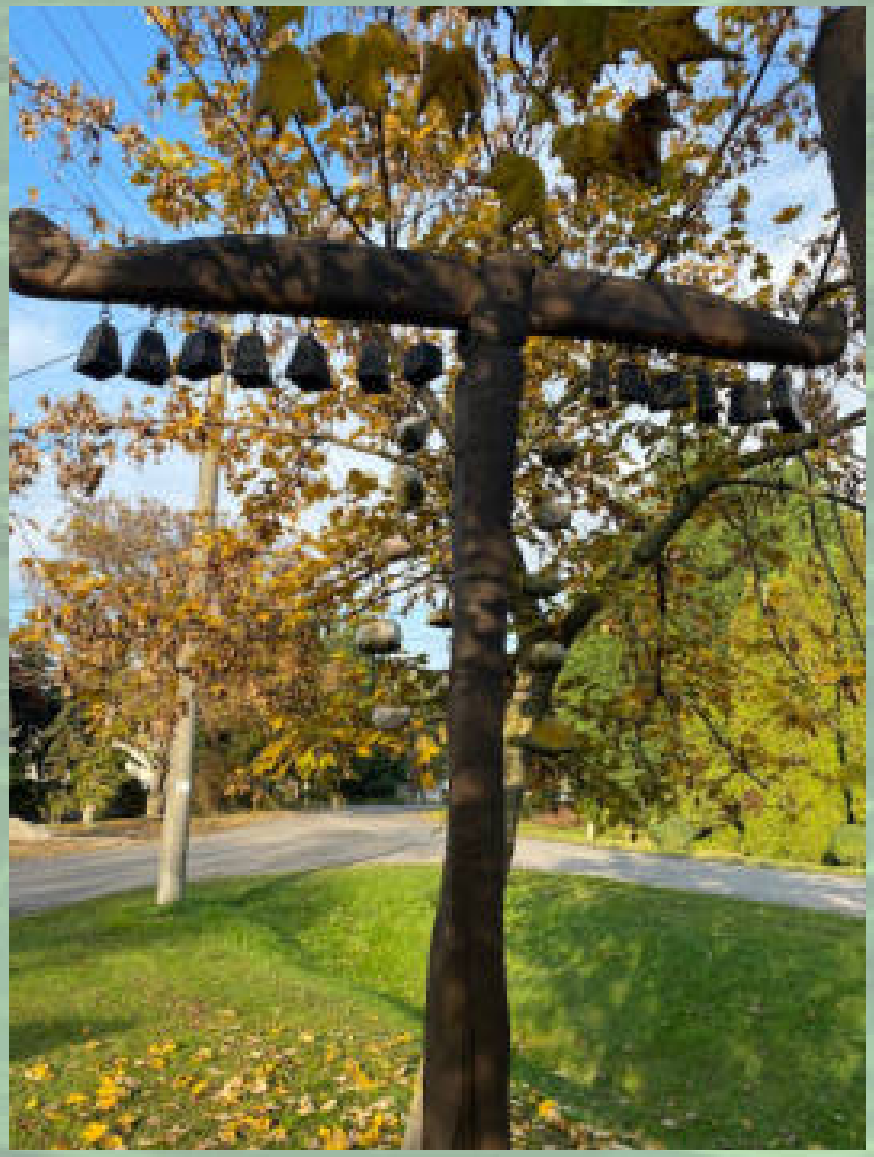

Atilla-szoborpark

Az Atilla-szoborparkot Frech Ottó és Nagy Géza által faragott Atilla hun fejedelem szobrának 2005. május 21-ei átadásával alakították ki. 2020-ban a föléje emelt filagória tetejére helyezték a „Csalló-köz őrzője” elnevezésű rézből készült turulmadarat. Főbb szobrai: Széchenyi István szobra, Gróf Batthyány Lajos szobra, Árpád fejedelem szobra, Trianoni emlékmű, házaspár és más fából faragott oszlopok, szobrok.

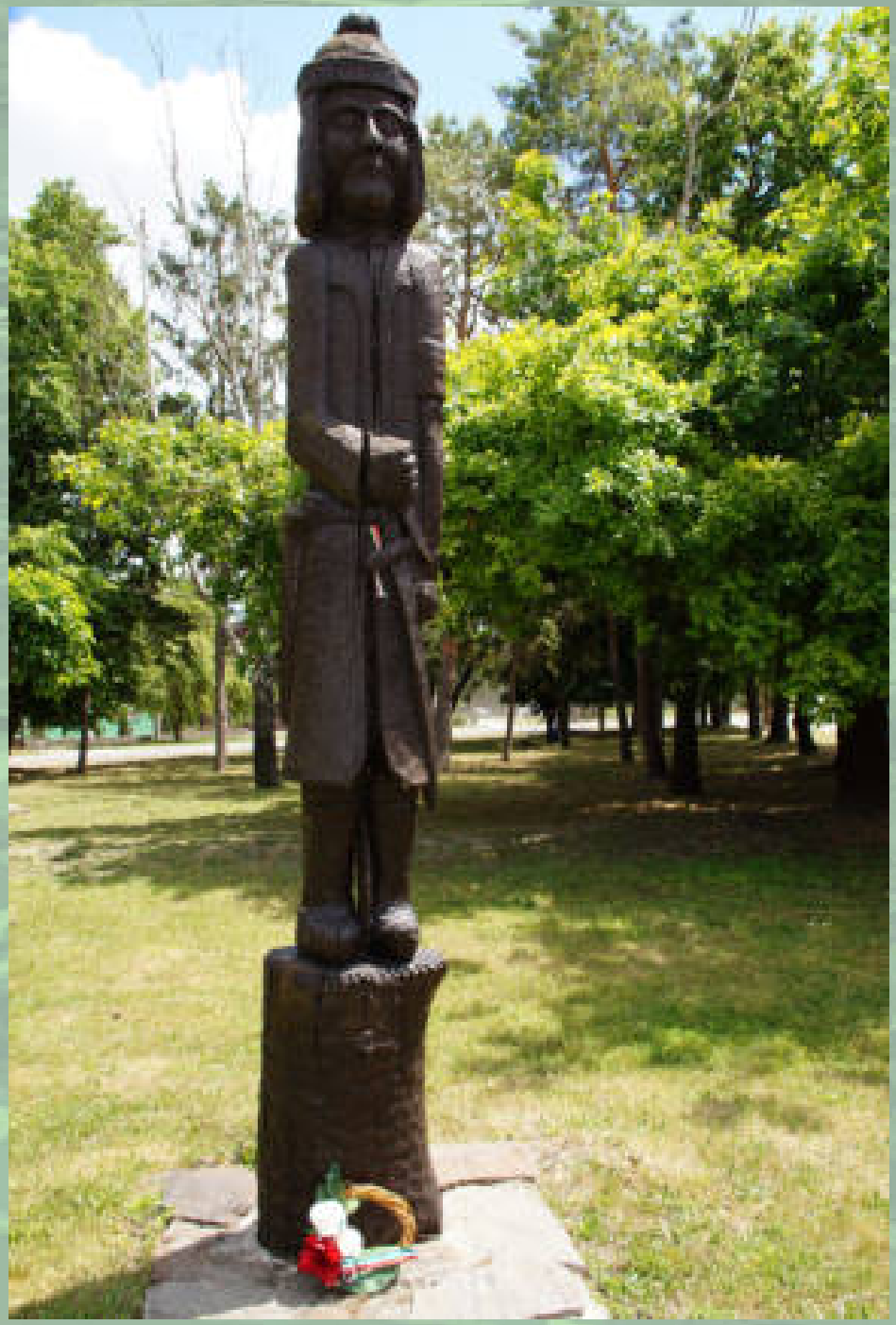

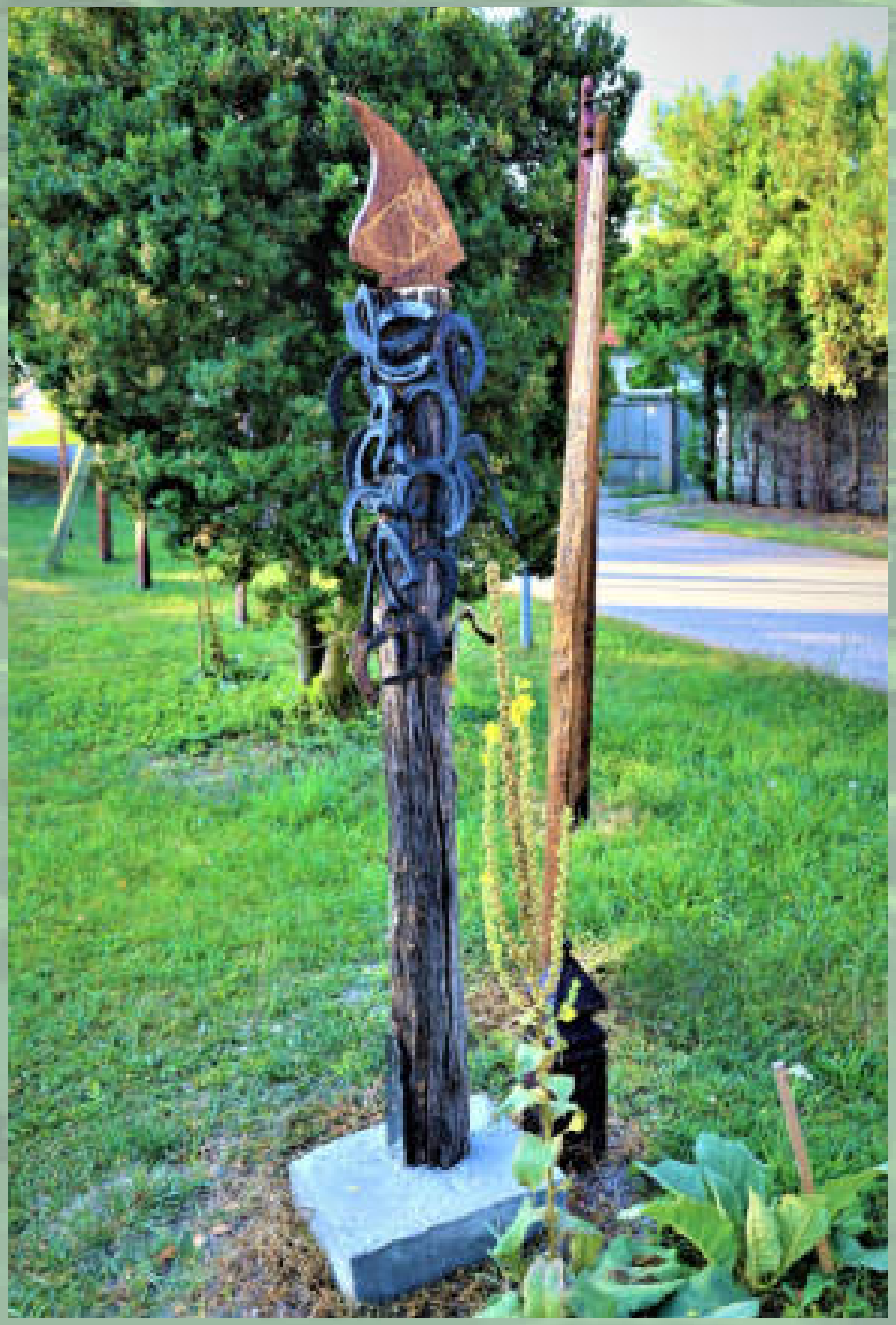

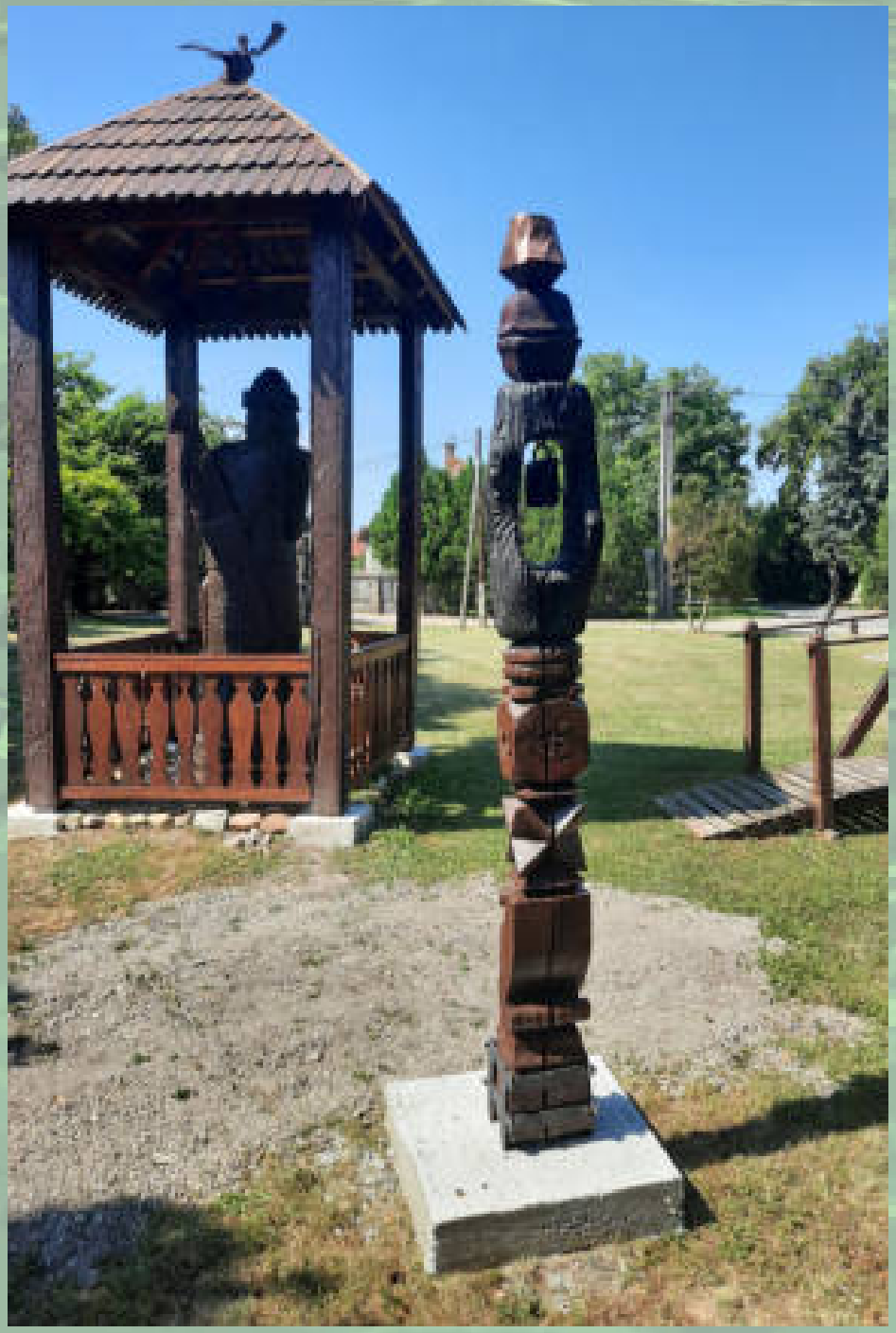

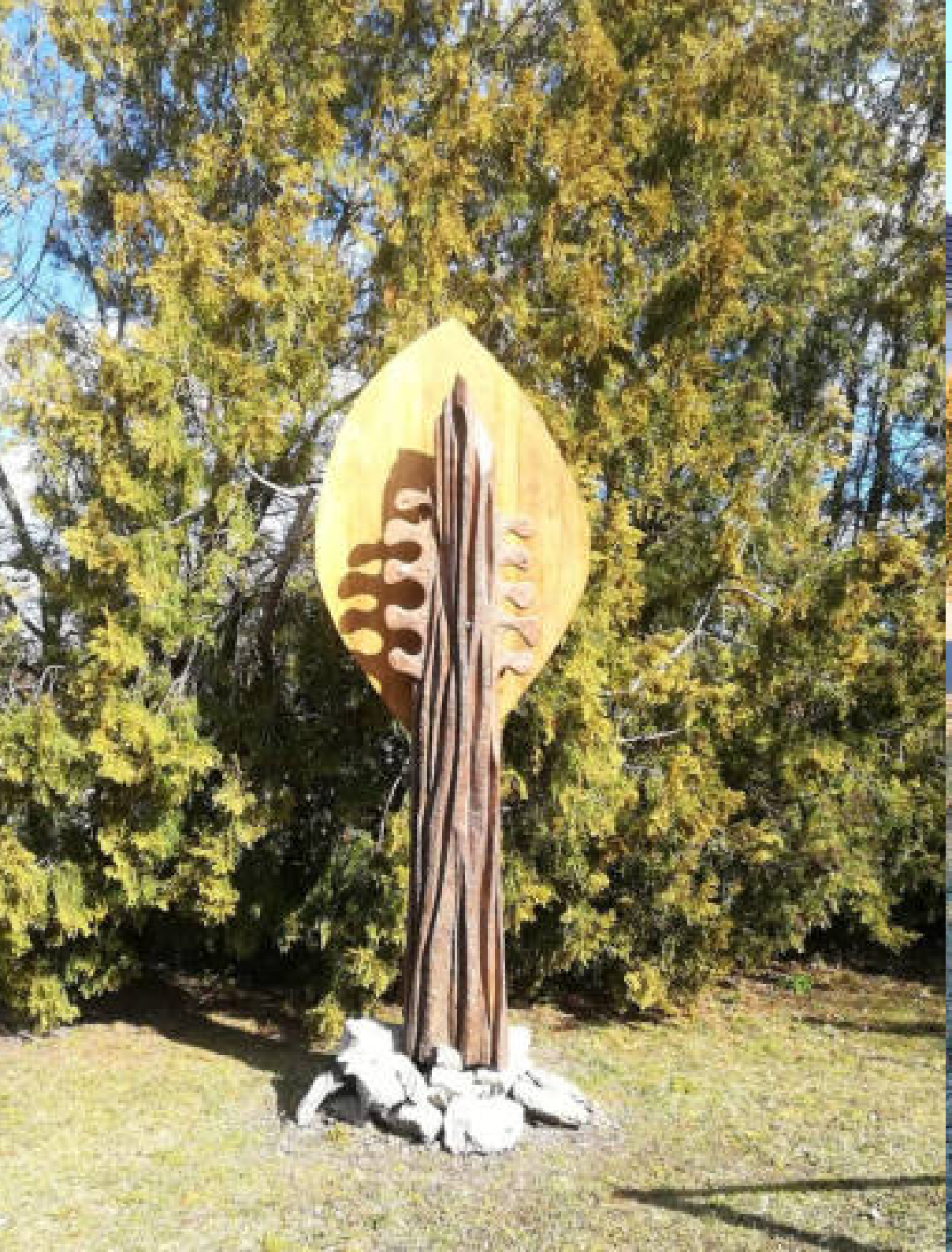

Hét vezér-szoborpark

A Hét vezér európai szoborparkot 2006. augusztus 20-án adták át a hét magyar vezérnek, a sámánnak és a vérszerződés edényének, a csanaknak faragott szobrával. A szoborparkot Nagy Géza álmodta meg, ő szervezte a nemzetközi faragó tábort falunkban, melynek résztvevői faragták a szobrokat. A szoborpark tovább gazdagodott egy turullal, Búvár Kund szobrával. 2006. november 25-én átadták a Frech Ottó által faragott Magyarok Nagyasszonya szobrát, majd egy évre rá, 2007. augusztus 20-án Magyarországot Szűz Mária oltalmába ajánló István király szobrát, melyet Frech Gábor faragott. A Nyelvtörvény szobrát a nyelvtörvény elleni tiltakozásul adták át 2009. augusztus 30-án. A parkban ültették el a világ legidősebb, több mint 400 éves szőlőtőkéjének leányhajtását, melyet 2013. április 20-án a szlovén egyetemi város, Maribor küldöttsége adott át. A szoborpark elején található a Denisza virág- és ajándékbolt.

EURÓPAI
SZOBORPARK
2006

Kitelepítettek emlékműve

A Kitelepítettek kétoldalas emléktáblájára Nagy Géza két éven át gyűjtötte és faragta 268 csicsói lakos nevét, akiket 1946 és 1948 között Csehországba és Magyarországra (egy családot) telepített ki az akkori csehszlovák hatalom. 2012. április 29-én avatták fel. A község főtere mögött áll. Mellette a falu szülöttjének, a hányatott sorsú Hrotkó Endrének, választott nevén Hites Kristóf Benedek-rendi szerzetesnek és tanárnak a szobrát láthatjuk, melyet 2013. október 27-én, születésének 100. évfordulója alkalmából lepleztek le.

1920.VI.4. — 2004.XII.5.

Trianoni emléktábla

A Trianoni emléktábla az Atilla-szoborparkban található kis betonlap, melyre Nagy-Magyarország térképét vésték, kijelölték rajta falunkat, Csicsót, és felírták rá: 1920.VI.4. – 2004.XII.5.

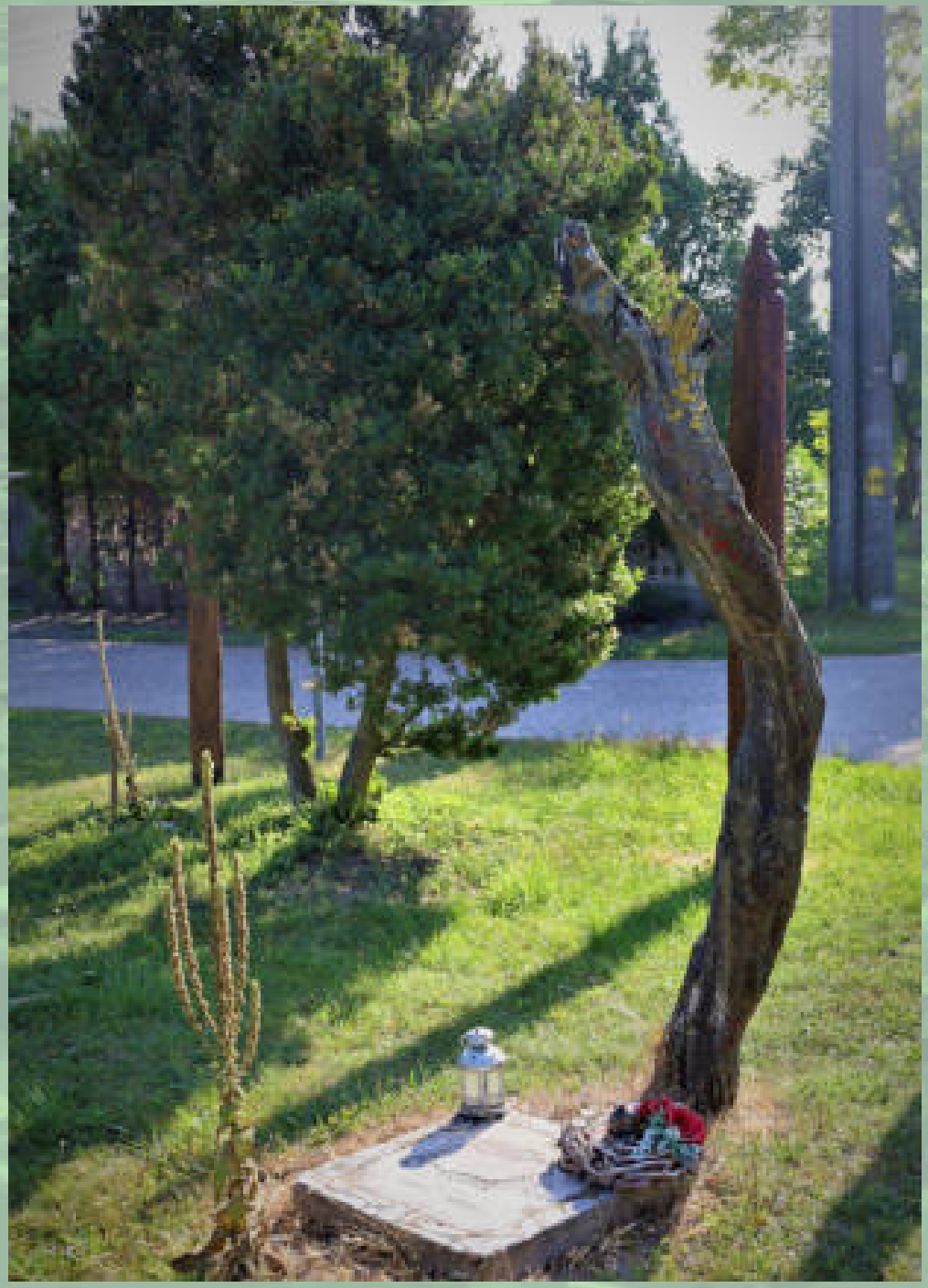

Keresztmajor

A Keresztmajor Csicsó község része. 1875 körül alapította gróf Waldstein-Wartenberg János és felesége, Kálnoky Adél grófnő. Cselédeknek házakat és istállókat építettek, pl. az ököristállót, mely még megvan romos állapotban. Jézus Krisztus kőkeresztjét a Keresztmajorban 1875-ben emeltették, mikor a majort alapították. Innen ered a major neve. 2007-ben a keresztet felújították és felszentelték. Néhány felújított házban ma is laknak és gazdálkodnak.

1825

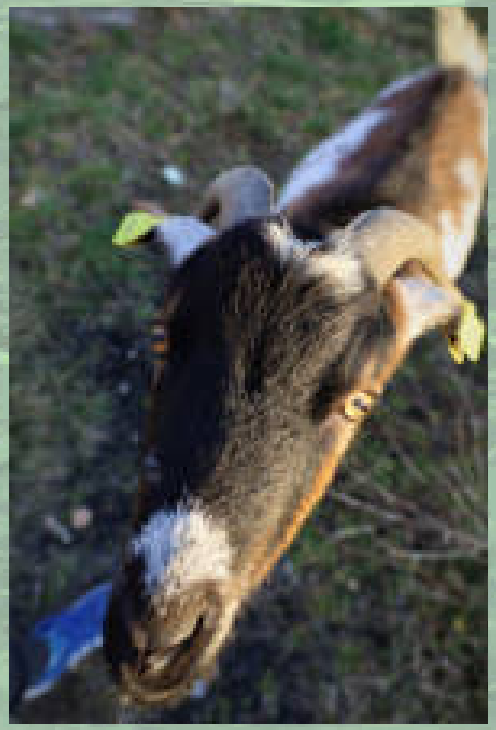

1. vers

Ott ahol a madár dalol,
Ott ahol a ló üget,
Itt élek én
Ez a szép kis liget.
Ott ahol élni jó
Ott ahol fütyörészik a rigó,
A liget neve Csicsó.
Bejárom a világot
De mindig hazatalálok.

ČIČOV. Ref. kostol a škola.
CSICSÓ. Ref. templom és iskola.

Üdvözlet Csicsóról

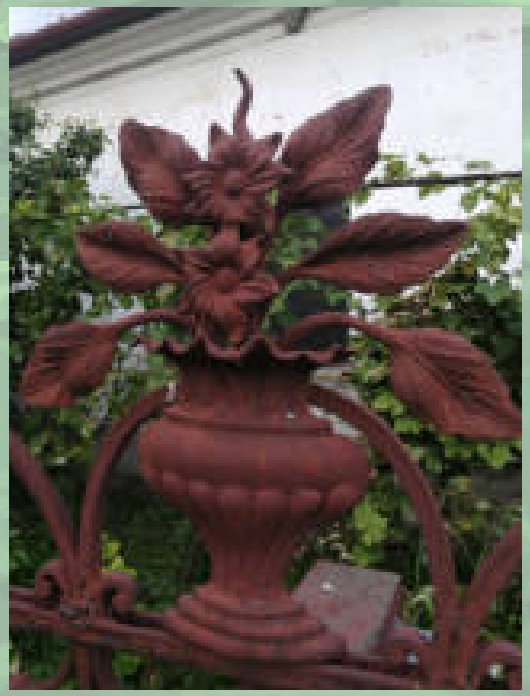

Millenniumi üdvözlet
Csécsény

FRESH

STYLE
SOUSTYLE

Jolán

Jolán

Jolán panzió

Csicsó egyik legszebb épületegyüttese, a minden kényelemmel ellátott Jolán panzió és étterem 2017-ben nyílt meg.

DENISZA

2. vers

Az én drága szülőföldem Csicsó község
Ha rá gondolok elborít a hőség.
Sok szép található benne,
Ezért is a szívem lelke.
Itt születtem e község földjén,
Csallóköznek ily szép településén.
Sokan mondják róla,
Bárcsak a mi falunk is ilyen szép volna.

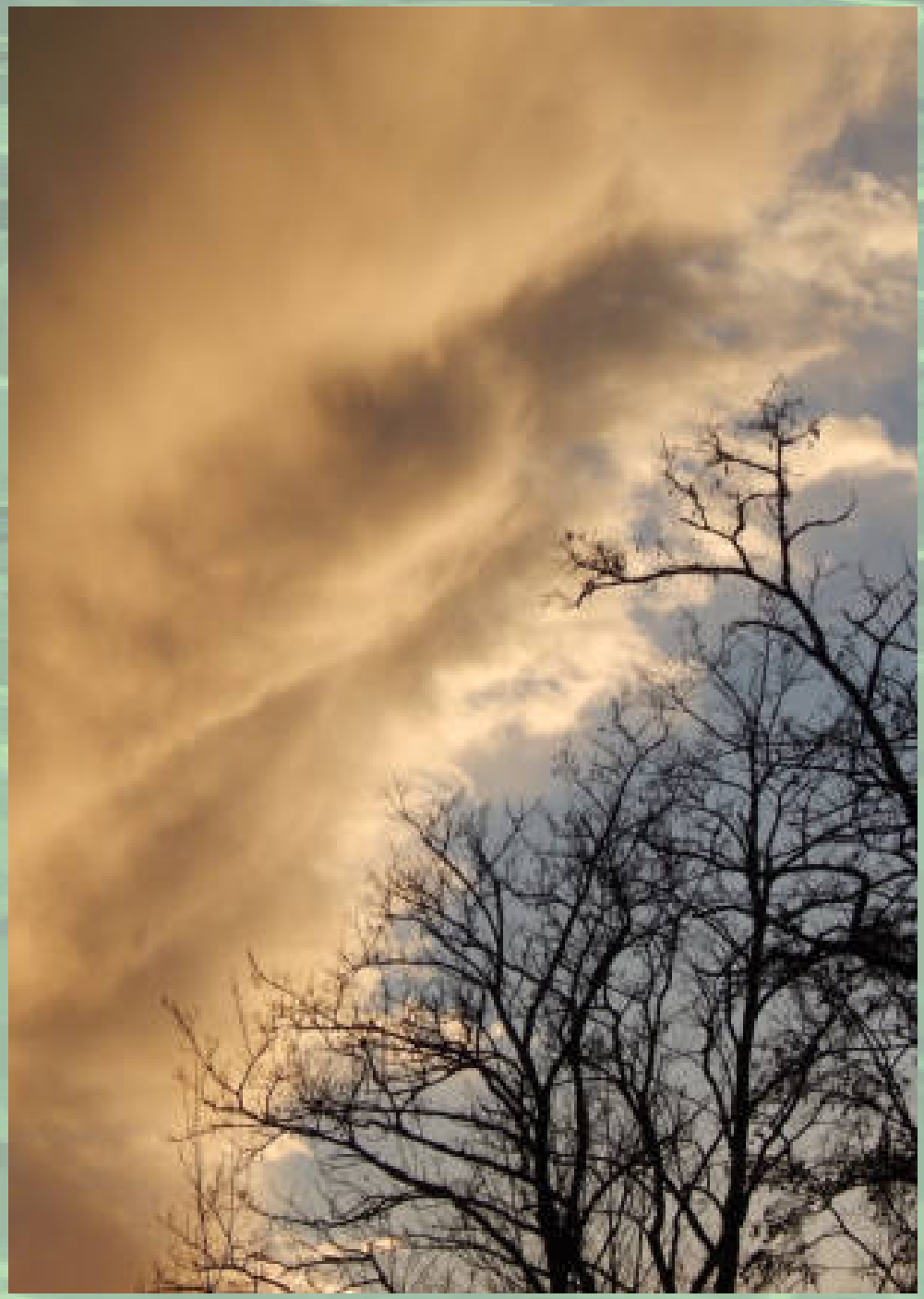

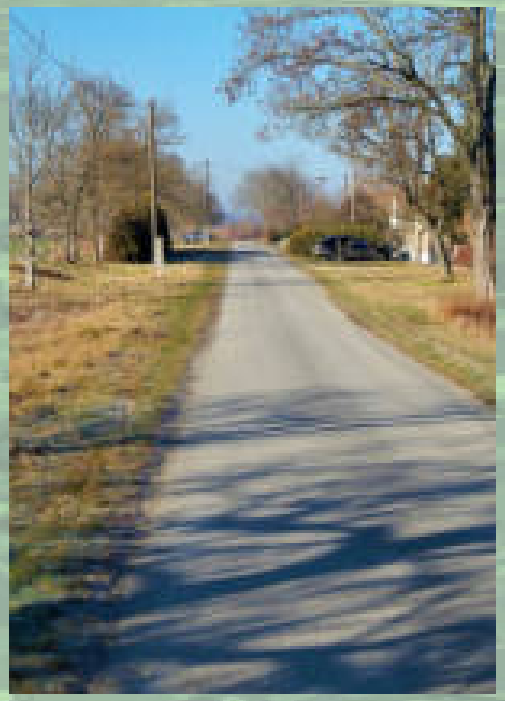

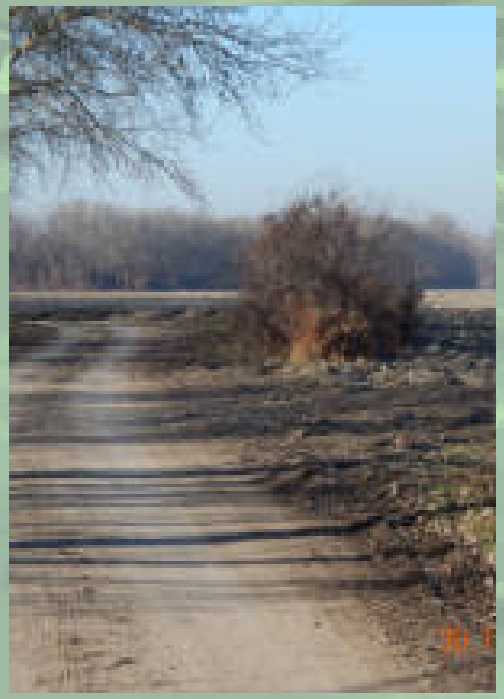

DUNA

A Duna, Európa második legnagyobb folyója minden időben éltette a partjain letelepedőket. Vizében valamikor aranyat mostak, ereje malmokat hajtott. Halásznak benne, ártéri erdeiben vadásznak, fát vágnak, a tisztásokon füvet kaszálnak, kavicsot kotornak medréből, és nem utolsósorban útként szolgálva, messzi tájakat köt össze, gátján vezet a Duna menti kerékpárút. A Duna töltése alatt három emlékművet állítottak fel az 1965-ös gátszakadás helyén, a Ladacsi rámpánál, Csicsó és Kulcsod között.

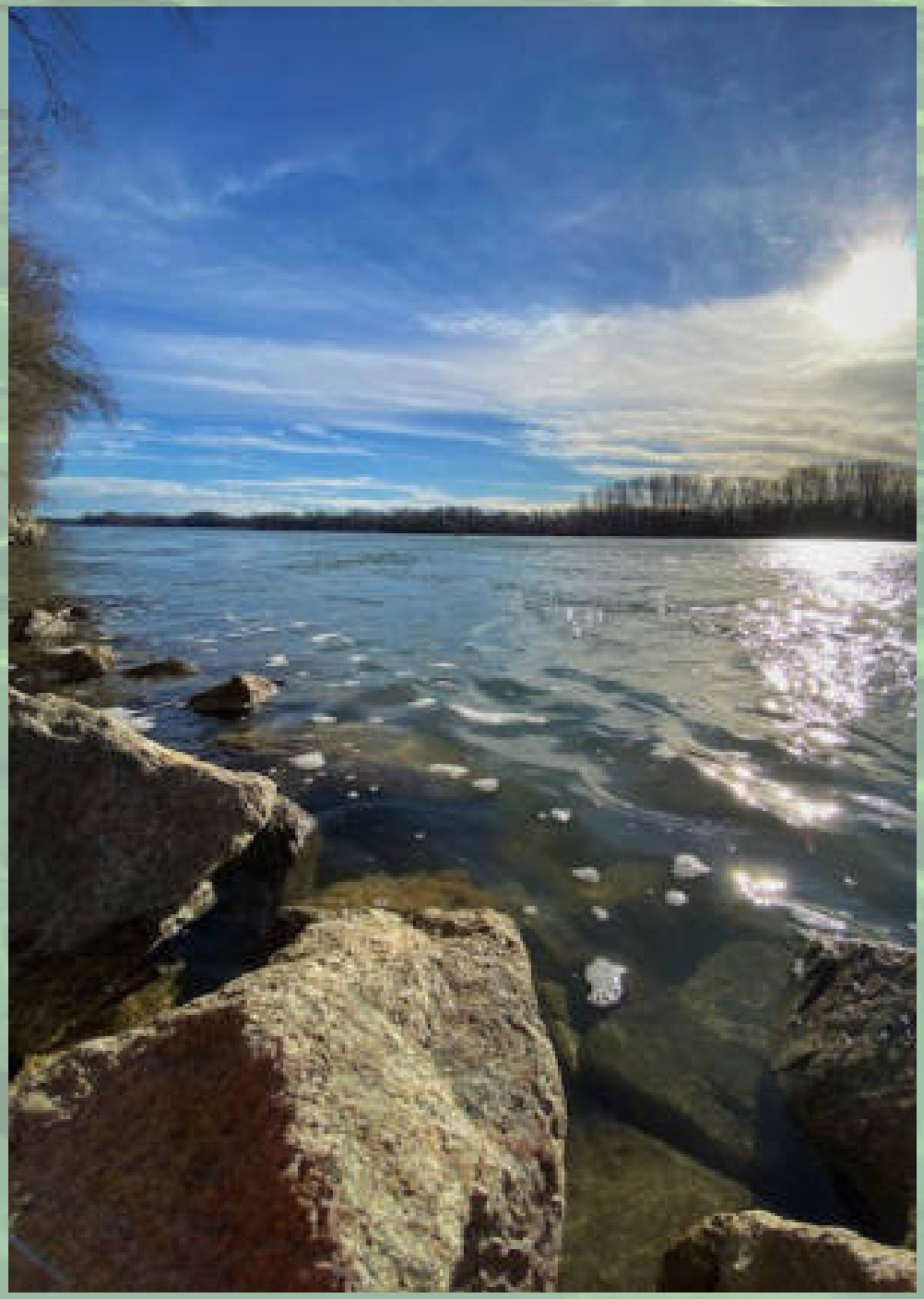

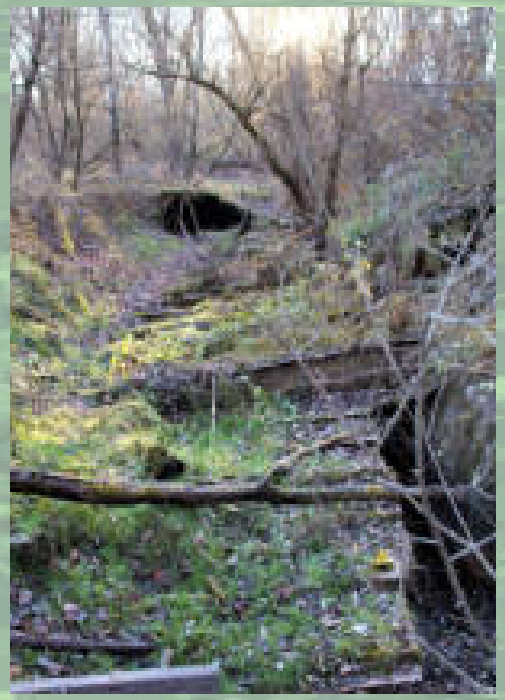
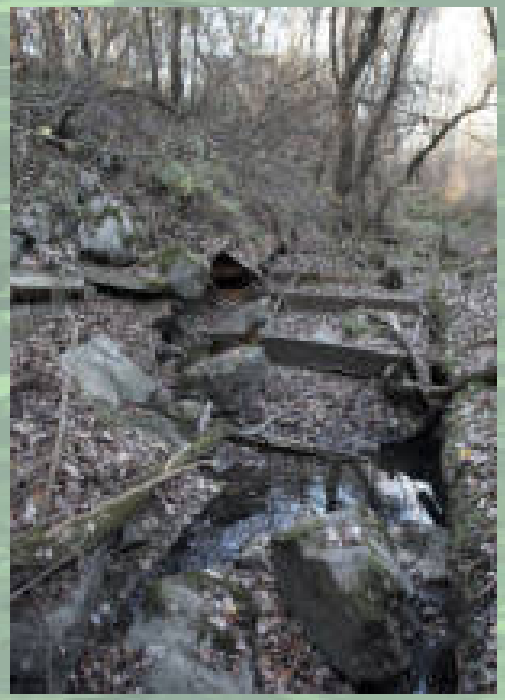

SZAKAJTÁS VAGY LION-TÓ

A Duna csicsói holtága, a Szakajtás, újabb nevén Lion-tó az 1899-es árvíz idején alakult ki. Jelenlegi formáját az 1965-ös nagy árvízkor nyerte el. A holtág és környezete, a „Hami nádas” állat- és növényvilága egyedülálló Közép-Európában. Ezért ezt a területet Nemzeti Természetvédelmi Területté nyilvánították. Annak érdekében, hogy a látogatók jobban megismerhessék a környék természeti értékeit, tanösvényt építettek ki, melyet március 1-től július 15-ig tilos látogatni.

NPR CIROVIČE MRTVE RAMENO

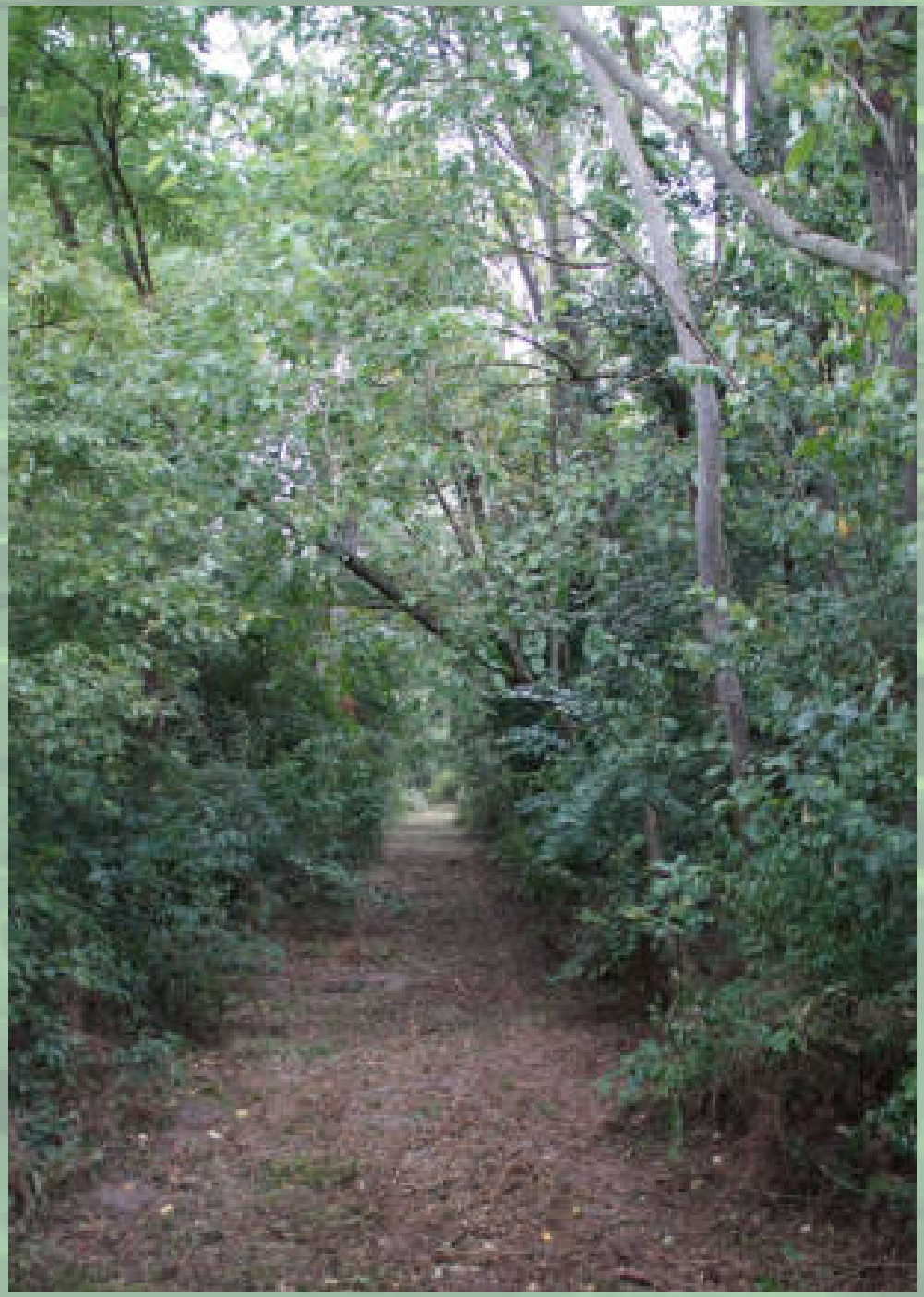

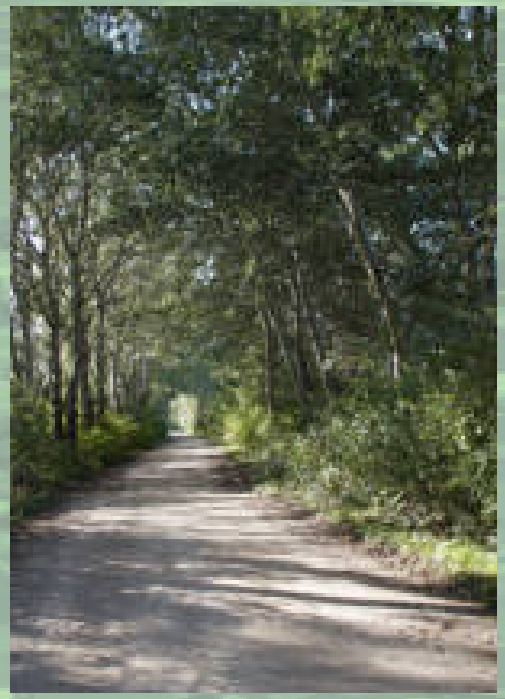
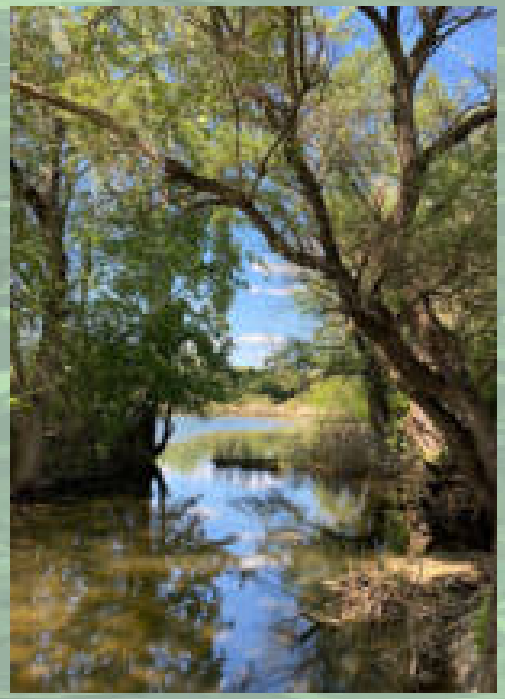

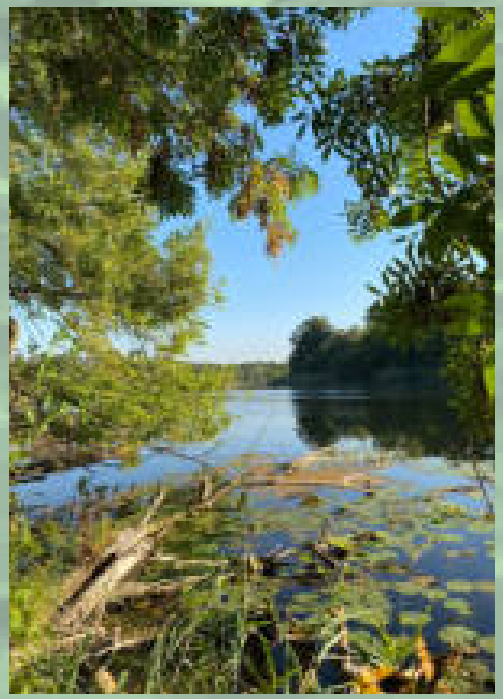

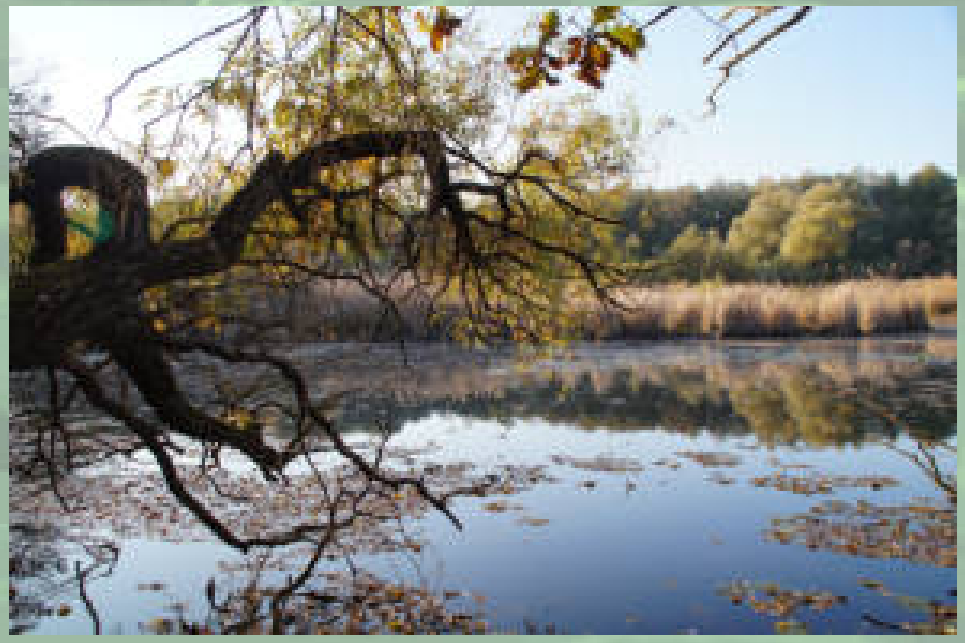

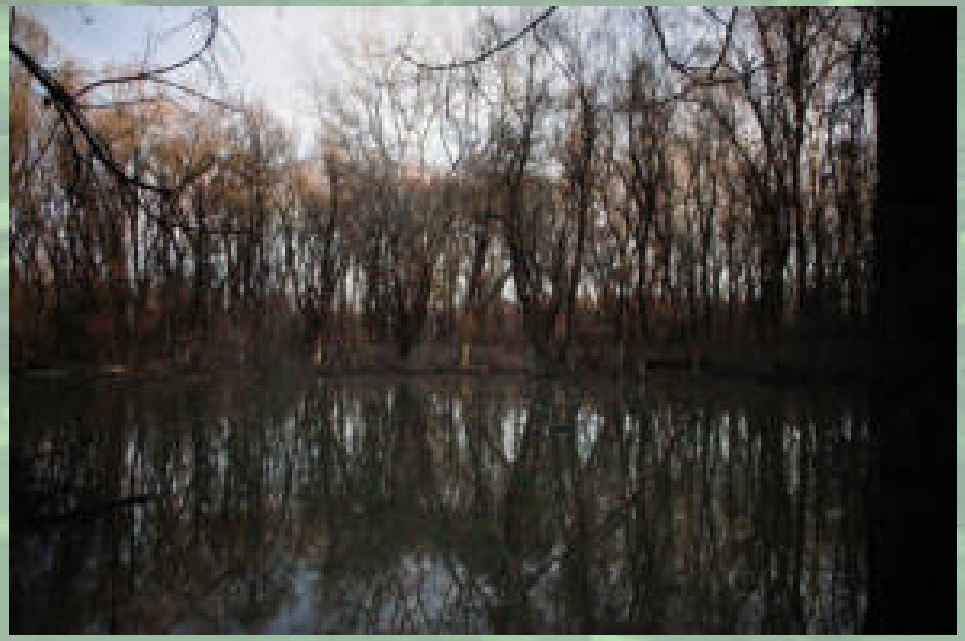

LION-HÁZ

A Lion-tó ma használatos nevét Lion Viktorról kapta. A jómódú Lion Viktor, olasz szalámi-készítő feleségével, a csicsói Kucsera Margittal az 1900-as évek elején letelepültek a Szakajtás partján, ahol tornácos, palatetős házat építettek.

KAVICSBÁNYA

A kavicsbányát, helyi nevén a „Kövécsgödröt” az 1960-70-es években alakították ki egy lapos, vizenyős helyen, mikor építkezésekhez kavicsot bányásztak. A kezdetekben három részre tagozódott. A telephez közeli részében egy időben a helyi földműves szövetkezet kacsákat nevelt. Az 1970-es évek végén egybebaggerezték a részeit. Mára barátságos pihenő hellyé változott. Fürödnek, halásznak benne, hattyúk telepedtek le vizén.

HALASTAVAK

A csicsói halastavak a Hami nádason épült. A Szlovák Horgász-szövetség (SRZ) használatában van. Hat tóból áll, kivezető csatornájával zsilippel van összekötve. Pontyot tenyésztenek benne. Télen, amikor befagy, korcsolyáznak a jegén.

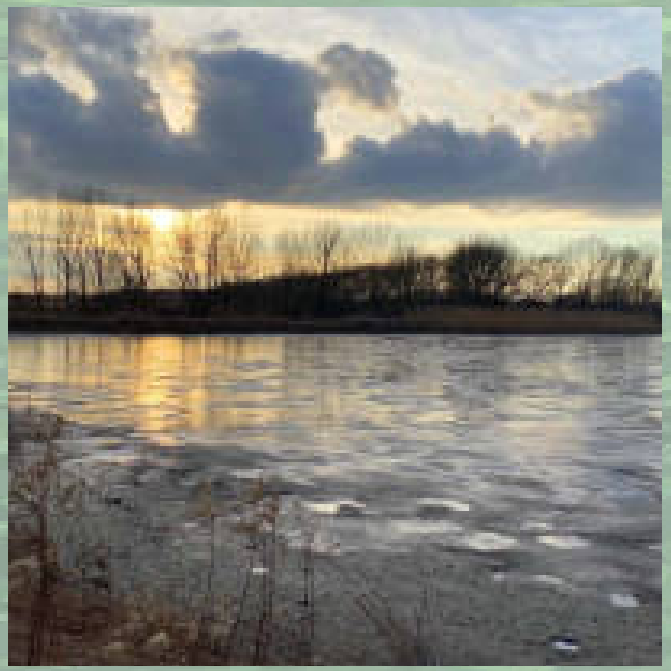

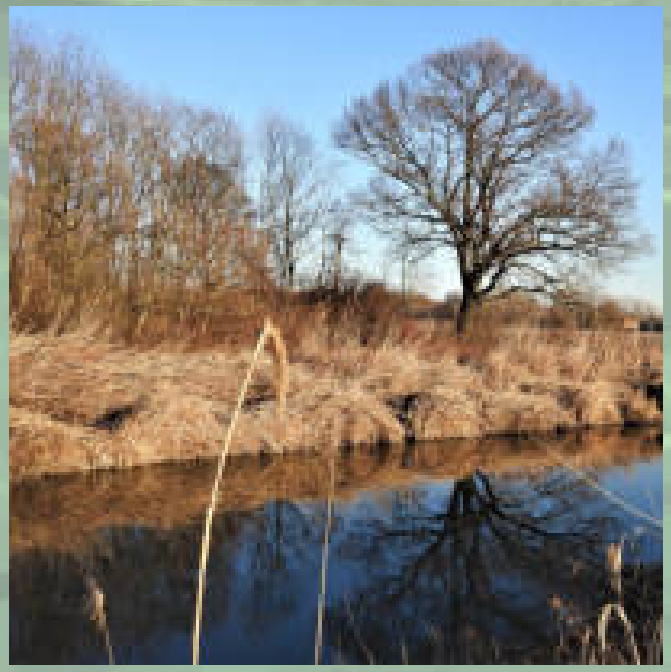
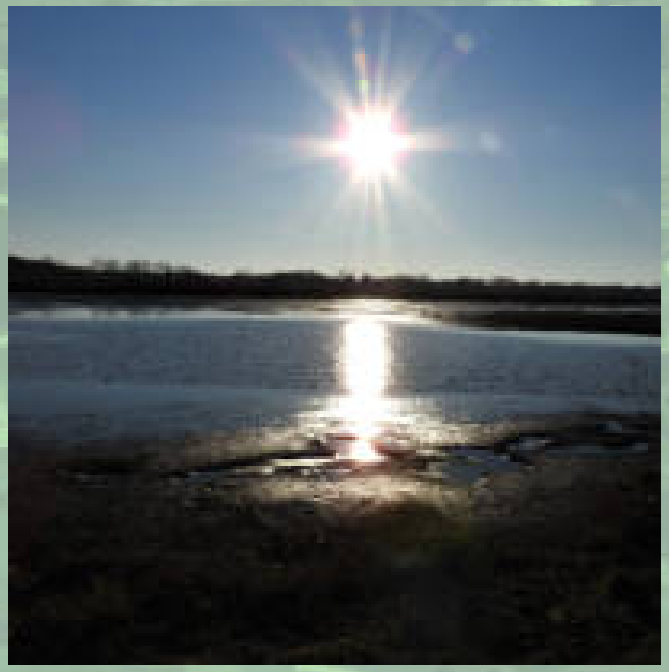

TERMÉSZETKÉPEK

3. vers

Csicsón vagyok minden évben,
Csicsón vagyok minden héten,
Ide húz a szívem
Itt van a szerető családom,
Akik óvtak, felneveltek,
Szerettek és dédelgettek.
Itt van mindenki, ki kedvel
El nem hagyom szülőföldem,
Itt lakom kiskorom óta,
Minden éjjel, minden nap,
Ez az én szép szülőföldem.

4. vers

Itt élek én,
Itt lakom én,
Itt születtem én...

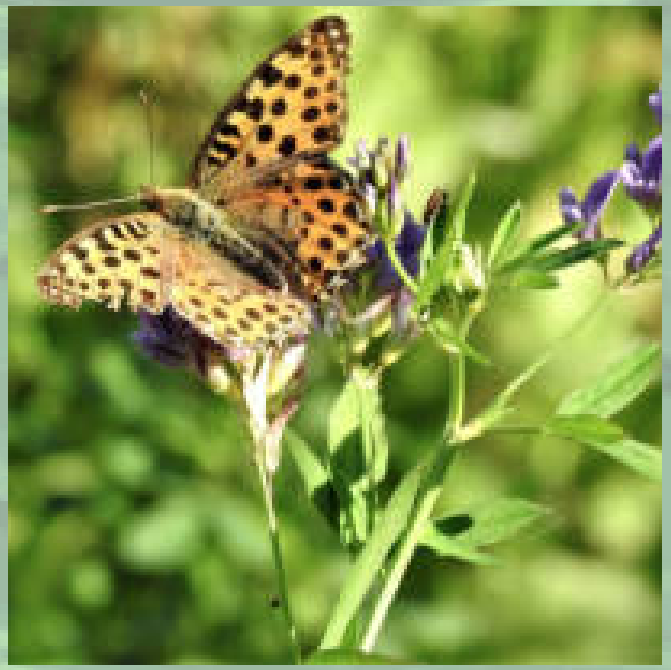

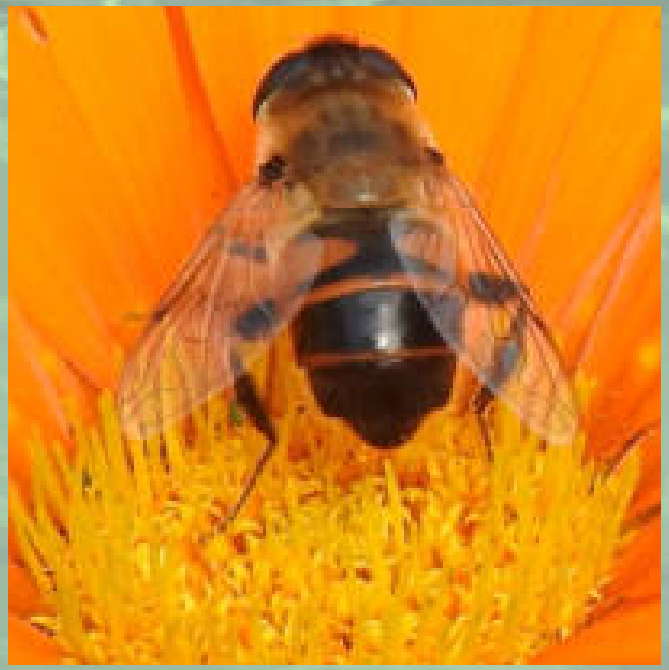

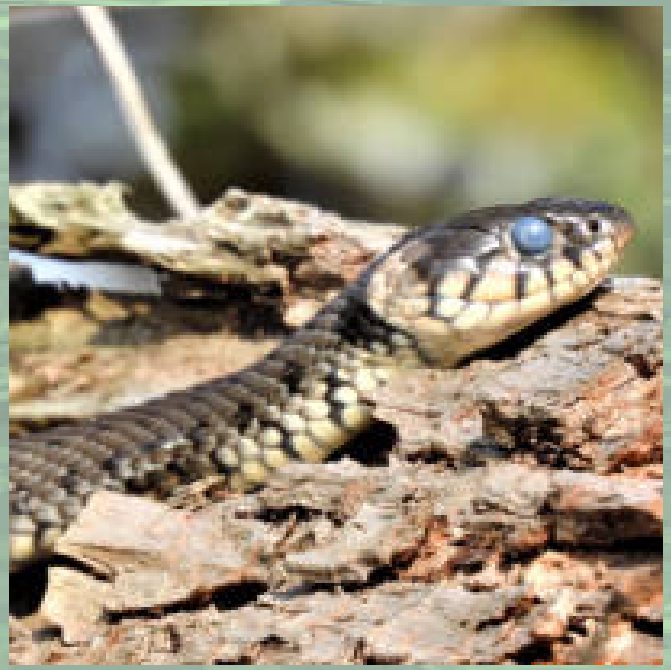

5. vers

Falunk büszkesége
Kicsi falunk szép parkjában
Hun Attila szobra áll.
A magyar nemzet példaképe
Büszkeségünk egy életre.
Tisztelgünk a szobra előtt
Emelt fővel emlékezünk
Királyunkat nem feledjük
Méltó módon ünnepeljük.

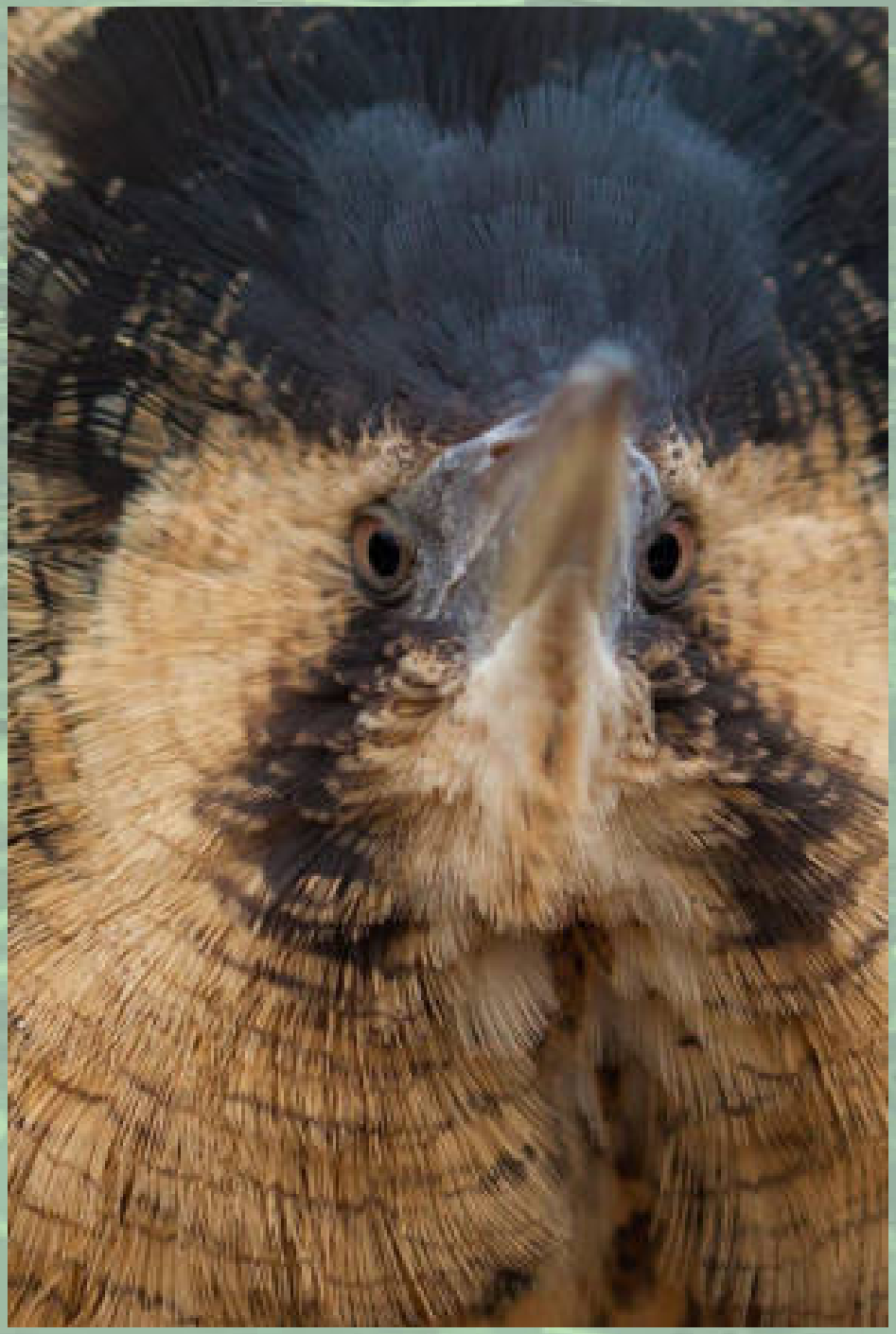

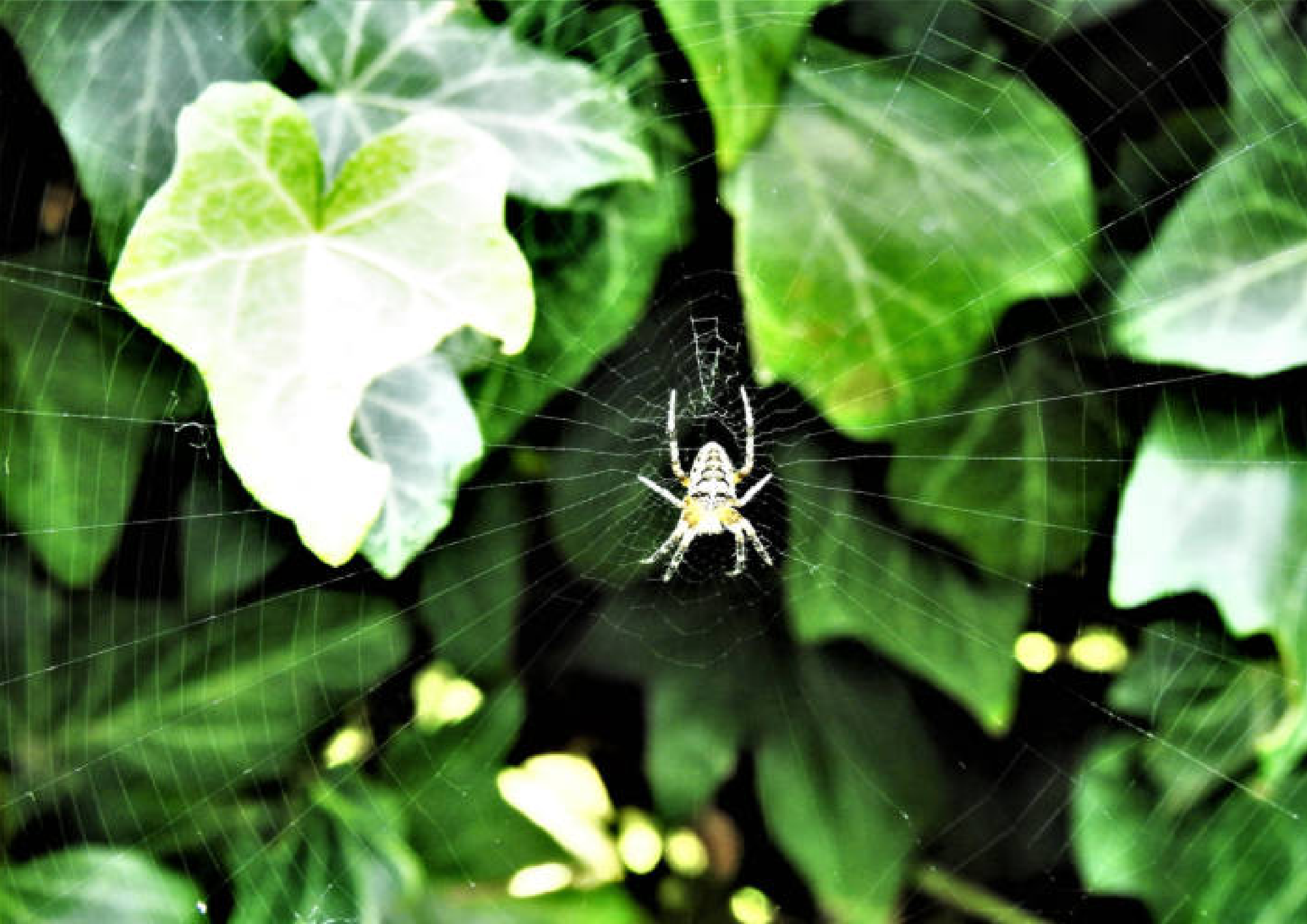

6. vers

Lion-holtág
Az én falum híressége,
A Lion-holtág védett része
Látogatják turisták,
Megnézik a holtág táját.
Nem láttam még ennél szebbet,
Mint a Lion-holtág része
Meglepetés minden csücske
Ez a falunk büszkesége.

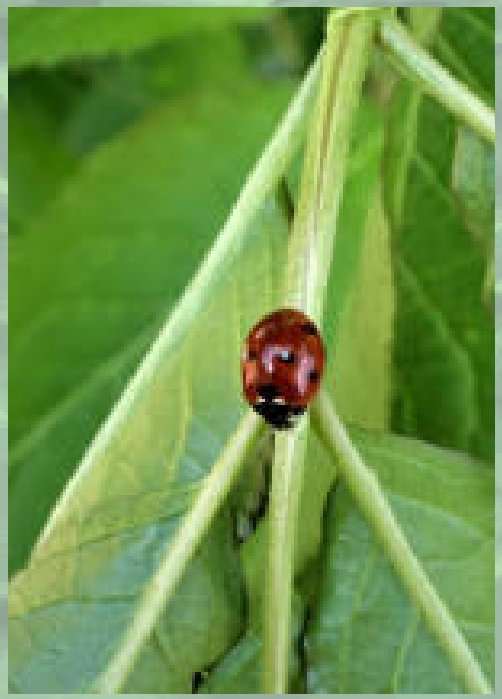

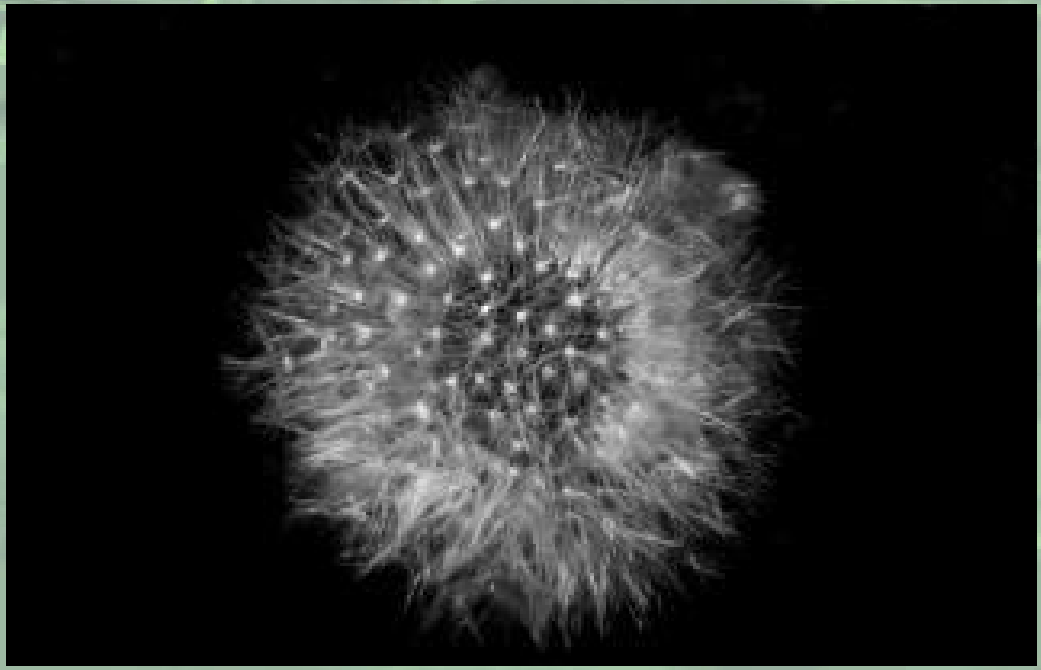

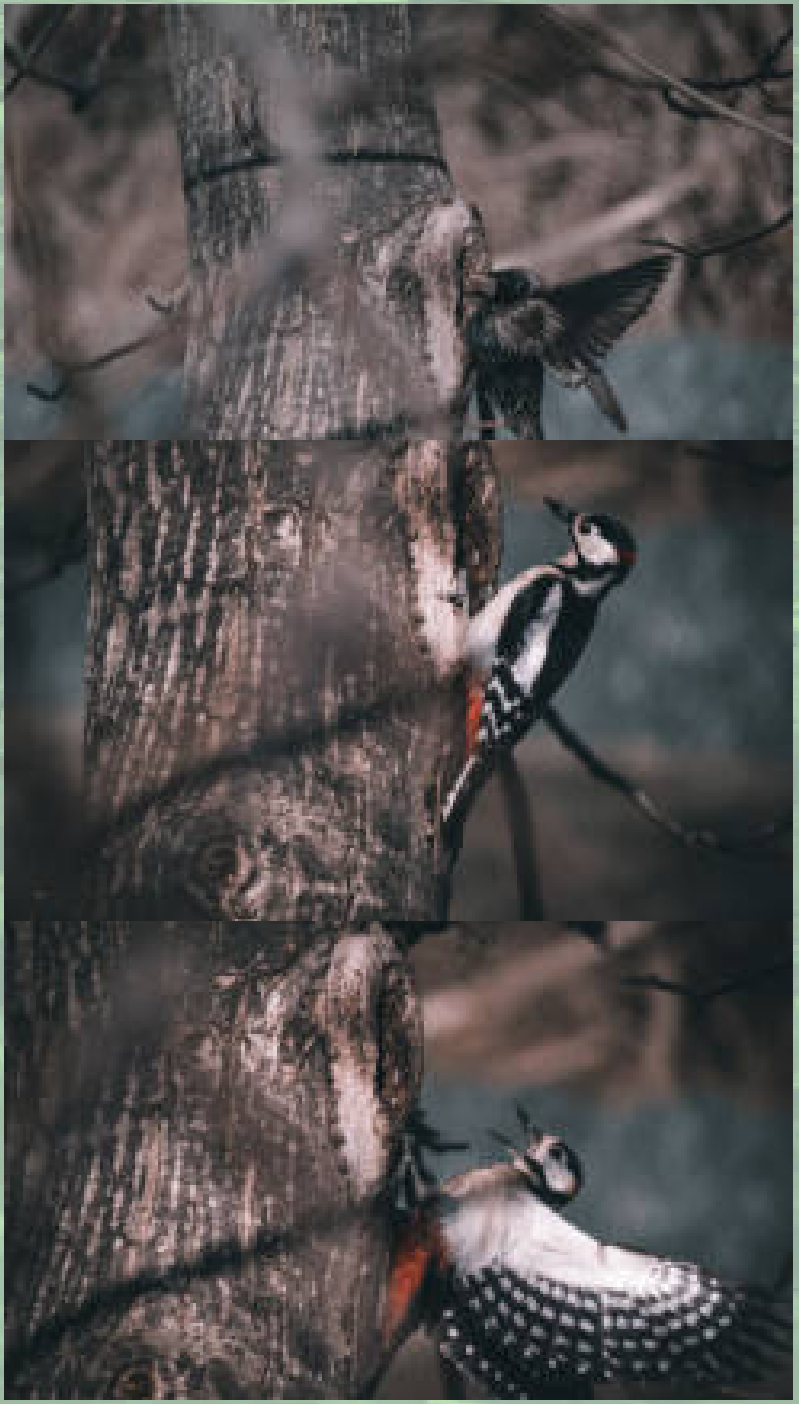

7. vers

Csicsón lakom, már nem bánom,
Sok lett itt a jó barátom.
Nem messze folyik a Duna,
Hajók hada úszik rajta.
Közel van a védett Lion,
A tévében is láttuk egykor.
Van óvodánk, iskolánk,
Oda jár a sok diák.
Játszótéren csúszda áll,
Levegőben hinta száll.
Van még kastély felújítva,
Kerítésén futórózsa.
Falunk végén halastó,
Télen korizni ott a jó!
Templomunkból harangszó száll,
Gyere hallgasd, Csicsó vár!

8. vers

Én Csicsón lakom.
Csallóközben, a Duna mellett van.
Én szeretem a falumat.
Nekem legjobban tetszik a kastély.

9. vers

E falunak
Tárva, nyitva
Kapuja
Gyönyörűséges, napsugaras
Utcái, házai
Virítani kezdenek
Mikor egy új lakó érkezik.
Az iskola, mint
Egy illatos ibolya,
Temploma pedig, mint
Egy csillogó rózsaszál.

10. vers

Csicsónak van nagyon sok szépe,
Ha elhagyja is, de visszatér oda a falu népe.
Elfelejteni nem lehet, rejtélyes és gyönyörű zugait,
Ezért merem büszkén állítani,
Csicsó falu engem mindig felvidít.

11. vers

Duna partján egy kis falu,
Egy nagy kastély díszíti,
Erdeiben sok madár száll
Fészkét rakja, építi.
Itt születtem e faluban,
Örülök, hogy itt lakom.
Ennél szebb falut még
Bizony Ti sem láttatok.
Többet ér, mint ezer város,
Szeretettel van tele,
A Szakajtás, s még sok tisztás
Ez a falunk díszlete.

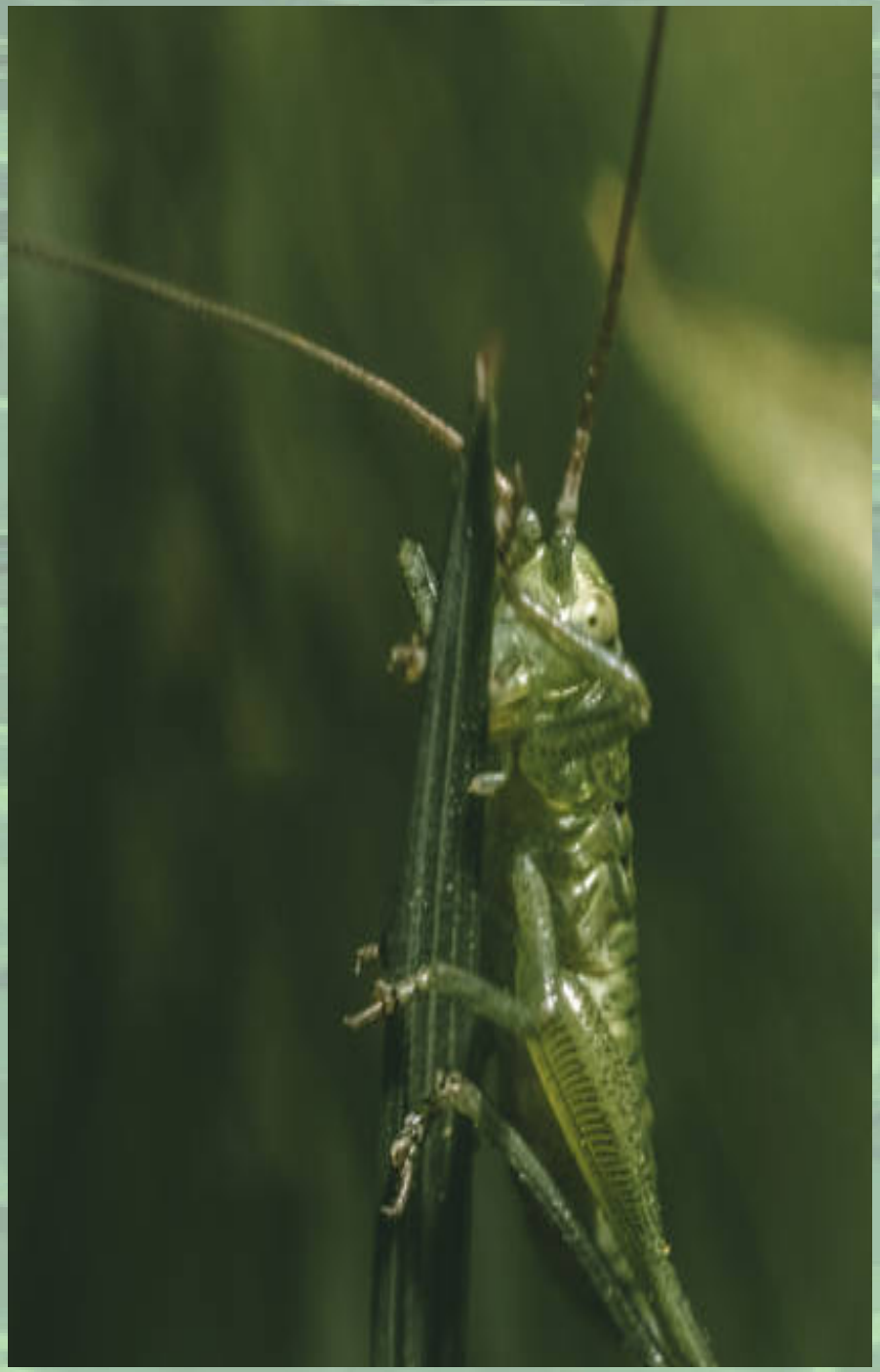

A Csicsó Polgári Társulás ötödik könyvének megalkotására a Facebookon közzétett csodálatosabbnál csodálatosabb Csicsóról és a körülötte lévő természetről készült fotókból merítettem ihletet. A Dunáról, az ártéri erdőkről, a Lion-tóról és -házról, a nádasról, a halastavakról, a kastélyparkról és természetesen a benne élő állatvilágról. Mindegyik évszak képviseltette magát ezeken a képeken. Falunkban sok amatőr fotós tevékenykedik. Idősebbek és fiatalabbak is szívesen járják a természetet, pásztázzák annak szépségeit és kapják lencsevégre az élővilágot. Napfelkelte és naplemente, a Hold állása, a felhők vonulása is megjelenik színes palettájukon. A faluban lévő parkokról, a benne elhelyezett szobrokról, a megújuló középületekről is születtek újabb felvételek.

Így született az ötlet, hogy adjunk ki egy fotóalbumot szeretett szülőfalunkról. Mutassuk be, hogy a komáromi járás talán legszebb területén élünk. Felhívásomnak sokan örültek és szívesen rendelkezésemre bocsátották fotóikat.

Ezúton is szeretném megköszönni minden fotósnak a munkáját: Baraňovič Viktória, Bognár Gyula, ifj.Bödők Károly, Bödők Lili Napsugár, Bugyi Attila, Deák István, Gráfel Lajos, Győri Andrea, Komjáthy Petőcz Andrea, Kovács Hajnalka, Lakatos Zsuzsanna, Nagy Árpád, Nagy Géza, Orosz Örs, Szabó Julianna, Szüllő Judit, Vydra Zsuzsanna.

Köszönetemet fejezem ki ifj. Bödők Károlynak, aki a könyv kiadására támogatókat szerzett és figyelemmel kísérte a közel 4000 darab fotó végleges válogatását.

Köszönöm Nagy Amáliának, hogy a fotók mellé az írásait is megosztotta velünk, valamint a többi írást lektorálta, képeket adott.

Köszönöm Deák István grafikai munkáját, mellyel megtervezte a könyv külalakját.

Köszönöm Nagy Edit tanárnő segítségét, hogy volt tanítványa, Németh Noémi esszéjét eljuttatta hozzánk.

Köszönetemet fejezem ki azoknak a volt diákoknak, akik a Csicsói Gáspár Sámuel Alapiskolában végeztek 2011-ben, köztük Földes Tímeának, Magyarics Krisztinának és Sárközy Krisztinának, akik a Csicsóról szóló kis versikéket írták.

Továbbá mindenkinek köszönöm, aki akárcsak egy jó szóval, bíztatással, ötlettel segítette munkánkat.
Köszönöm.

Androvics Adrianna, 2022 márciusa

9 788097 241278